

Štev. 10. V Celovcu 15. oktobra 1868. XVII. tečaj.

Pridiga v god vseh svetnikov.

(Kako se srečno v nebesa pride; gov. — f —.)

„Potem sem jih vidil veliko trumo, ktere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov, in rodov, ljudstev in jezikov, stati pred sedežem in pred Jagnjetom, oblečene v bele, dolge oblačila, in palmove veje so bile v njih rokah. (Skriv. raz. sv. Janeza 7, 9.)

V v o d.

O kako se pač serce vernega kristijana zveseli, kader sliši ali bere, kar sv. Janez danes v skrivnem razodenju govori! On pravi: „Potem sem jih vidil veliko trumo, ktere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov, ljudstev in jezikov, stati pred sedežem in pred Jagnjetom, oblečene v bele, dolge oblačila, in palmove veje so bile v njih rokah; in so vpili z velikim glasom, rekoč: Čast Bogu našemu, ki sedi na sedežu in Jagnjetu!“ — Kdo si pa tudi, kader srečo izvoljenih premišljuje, iz revne, solzne doline za njimi ne želi v večno vesele nebesa? — Pa — kakor človeško serce od ene strani željno proti nebesom hrepeni, vendar se mu pa od druge spet milo stori, in mu vse upanje vpade, kader se spomni svojih grehov obilnega števila! — Toda — proč s takimi brezupnimi mislimi, ljubi kristijani! Ako le hočemo, zamoremo se zveličati. David, Peter in Magdalena so bili tudi grešniki, in vendar se znajdejo zdaj med svetniki. Je bilo njim mogoče v nebesa priti, zakaj bi nam ne bilo mogoče z božjo pomočjo? Pa kako? — Nič drugače, kakor če po njih stopinjah hodimo, njih življenje posnemamo! Poslušajmo toraj danes, kako so svetniki živeli, po kakšnem potu večno življenje prejeli! —

Pripravite se!

Razlaga.

I. Odprite se nam danes, veličastne nebesa, izvoljenih presrečno prebivališče, da v duhu vanje pogledamo, in svetnike vprašamo, kako so tje gori prišli!

1. Obernemo se naj poprej k vam, sv. aposteljni in učenci Gospodovi, ter vas pobaramo, kako ste na ta veseli kraj prišli? — Mi, nam sv. Peter v imenu drugih odgovori, smo zapustili starše, brate in sestrice, zapustili svoje hiše in drugo blago, in šli smo za Jezusom, da bi njegove sv. nauke poslušali, jih pa tudi po njegovem povelju vsem narodom oznanovali. Šli smo in nismo porajtali ne na glad ne na žejo, nismo se zbali ne mraza ne vročine, nismo se vstrašili ne preganjanja ne terpljenja. Pri tem pa nismo časnega plačila in posvetnih dobičkov iskali, marveč smo le božjo čast in svojo večno srečo pred očmi imeli. Bili smo na zemlji v bogi v duhu, toraj nam je zdaj nebeško kraljestvo v del. Tako bi nam aposteljni na naše vprašanje odgovorili. — Kaj pa nam bote

2. vi za odgovor dali, sv. učeniki in cerkveni očetje! če vas poprašamo, kako ste vi večno zveličanje dosegli? — Mi, nam pripovedujeta med drugimi sv. Hieronim in sv. Avgustin, smo Jezusove nauke, ki so jih aposteljni po svetu oznanovali, poterpežljivo ljudem razkladali, kar niso prav razumeli, jim krotko razlagali. Smo nevedne podučevali, zmotenim in zašlim pravi pot kazali z vso pohlevnostjo in poterpežljivostjo. S tim pa smo si serca ljudi pridobili, ali z drugo besedo, smo zemljo posedli, po smerti telesa pa nam je usmiljeni Jezus tukaj gori naše sedeže odkazal.

3. Povejte nam pa tudi vi, sv. spokorniki in ve, sv. žene, vdove in sirote! s čim ste si toliko srečo zaslužile? — In kralj David se nam v imenu drugih spokornikov oglasi, in pravi: Smo se bili sicer svoje dni močno zoper Boga pregrešili, ga z grehom silno razžalili; pa smo ž njegovo pomočjo (gnado) spet sami v se šli, smo svoje zmote serčno obžalovali, svoje grehe milo objokovali, in se zanje oestro pokorili vse svoje žive dni. — In me, nam pripovedujejo sv. Monika in druge sv. žene, vdove in sirote, veselja na zemlji nismo dosti poznale, borno in tiho smo živele, ter — vsaka v svojem stanu — Bogu zvesto služile. Pri tem smo veliko britkost povžile, ter bile od ljudi zaničevane in

zasmehovane ali clo neusmiljeno preganjane. Kruh, ki smo ga jedle, bil je le prepogostoma namočen v grenkih solzah, in življenje na zemlji v žalost zatopljeno. Zdaj pa smo potolažene in se tu gori v nebeškem veselju topimo.

4. Zdaj je versta pri vas, vi sv. kralji in cesarji in vsi naprejpostavljeni, nam povedati, kako ste večno življenje dosegli? — Krivice smo se varovali in pravice se deržali, odgovorita nam sv. Štefan, ogerski, in sv. Ljudovik, francoski kralj. Smo čednost ljubili, hudobijo čertili. Svojih podložnih nismo stiskali, ter ž njimi ne kot s suznjimi, temveč po očetovo ravnali. In da bi jih bili vselej le po pravici vladali in vodili, smo pri-serčno molili, in Boga prosili za pomoč od zgoraj nam in njim. Bili smo lačni in žejni pravice, zdaj smo nasiteni, ter se tukaj gori v svetih nebesih z nezapopadljivim veseljem, z nepopisljivo sladkostjo napajamo.

5. Kako nam bote pa vi na naše vprašanje odgovorili, vi sv. spoznovavci, menihi in puščavniki? — Mi nismo svojega premoženja v skrinje pozapirali, da bi ga le gledali, in svoje oči nad njim pasli, ampak smo ga v dobro obračali, ter svojim potrebnim bratom ž njim pomagali, tako nam sv. Anton, sv. Frančišek in drugi pripovedujejo. Marsikteri med nami je clo vse, kar je imel, ubogim razdelil, in je sam v radovoljnem uboštvu živel, ter šel, in bolnikom stregel, jim rane obezoval, jih tolažil. In kdor drugega ni mogel, je vsaj molil, in s svojo molitvejo svojim bratom milost in usmiljenje sprosil. Bili smo usmiljeni, toraj smo pa tudi usmiljenja dosegli, in tu sem prišli.

6. In ve, sv. device, Jezusove izvoljene neveste, sv. cerkve žlahtni cvet, naj lepši kinč, naj večja lepota! s čim ste si ve toliko srečo zaslužile? — Svojemu nebeškemu ženinu smo svojo čistost neoskrunjeno ohranile, nam v imenu drugih devic kraljica odslovi, mu sv. nedolžnost brez madeža ovarovale. Nismo iskale svetu dopasti, ampak le Jezusu; smo se vsem skušnjavam serčno vstavljale, zapeljivcem močnodušno branile in bile pripravljene, rajši življenje darovati, ko devištvo prodati. Toraj pa tudi zdaj Boga gledamo, in spremljamo svojega nebeškega ženina, koderkoli hodi.

7. Prišla je versta do vas, vi sv. kmetovavci in roko-delci, podložni in posli, služabniki in služabnice, hlapci in dekle! nam odgovor dati, kako ste v nebesa prišli? Bili smo zadovoljni z bornim svojim stanom, nam sv. Izidor in sv. Notburga rečeta, nismo godernjali nad težavnim delom, ne živine

rotili, ne vremena kleli, ampak se popolno v sv. voljo božjo izročili. S svojimi sosedi in drugimi ljudmi se nismo vjedali in prepirali, ampak smo z vsemi v lepem miru živeli, svojim sovražnikom pa iz serca odpuščali in zanje molili. Bili smo mirni na zemlji, zdaj pa si tu od svojega truda odpočivamo tam gori v nebesih, kjer nas božje otroke imenujejo.

8. Na posled se še vi oglasite, vi, ki palmove veje v rokah deržite, in svitle vence na glavi nosite, vi sv. mučeniki in mučenice! ter nam odgovor dajte, s čem ste si vi nebeško krono zaslužili? — Na zemlji smo se za resnico potegovali, nam v imenu brezštevilne trume drugih sv. Štefan, prvi mučenec, odgovori, nismo se bali, jo clo kraljem in cesarjem in mogočnikom sveta v obraz povedati. Preterpeli smo za sv. vere del tisučerno preganjanje, bili zasramovani in neusmiljeno terpinčeni; pa serčnosti nismo zgubili, in kader so nas trinogi tvezali in žgali, bičali in na križe pribijali, nas na vešala obešali ali divje zveri na nas spuščali, smo Boga na glas hvalili, in za svoje preganjavee molili. Naša stanovitnost nas ni v sramoto pripravila. Gospod nebes in zemlje nas je po prestanem terpljenju k sebi zaklical, ter nam zavoljo pravice preganjanim nebesa za plačilo odkazal.

II. Tako, ljubi moji! bi nam svetniki odgovorili iz nebeških višav, ko bi nam mogoče bilo, jih poprašati, kakor tu na zemlji prijatelj prijatla popraša. — In ako hočemo tudi mi zveličani biti, kaj nam je storiti? Nič drugega ne, ko po ozkem stermem potu proti življenju za njimi hoditi, ter njih lepe čednosti in sv. dela posnemati. Nikar naj nas misel ne straši, da tako imenitnih dobrih del ne moremo doprinašati, kakor so jih doprinašali svetniki: toliko z božjo pomočjo le vendar lahko storimo, da večno zveličanje zadobimo.

Hočemo tedaj v nebesa priti, moramo:

1. Vbogi v duhu biti, ter ne smemo svojega serca na časno blago navezovati, da posvetnega bogastva iskaje večne sreče ne napravimo. Če smo ubožni, ne smemo nad svojo revščino goderljati, ne bogatinom njih bogastva zavidati, ker bogatih hujša rajtenga čaka na sodbi, ko revnih in siromakov. Če smo pa premožni, glejmo, da v zanjke ne zaidemo, ki jih bogastvo človeku nastavlja, ktere so: od ene strani terdoserčnost, neusmiljenje, odertija; od druge pa zapravlživost, pijanost, nečistost in drugih več. Vsi skup pa si prizadevajmo, da v večnost pridemo bogati dobrih del, katerih si vsak z božjo pomočjo obilno lahko nabere, eden z miložno drugi z molitevjo, tretji z poterpežljivostjo.

2. Hočemo zveličani biti, moramo tudi krotki in pohlevni biti, kakor svetniki. Glejte, s koliko krotkostjo in prizanesljivostjo Bog z nami ravna! Zdavnej bi nas že bil za naših grehov voljo lahko za vekomaj zaverigel, pa nam je vendar le še odlog dal, da se spokorimo, poboljšamo in zveličamo. Tudi mi eden z drugim z lepo ravnajmo, ter krotki in pohlevni bodimo. S krotkostjo si bomo serca ljudi pridobili, ali, da z Jezusovo besedo povem, bomo zemljo posedli, unkraj groba pa nebesa v posest prejeli.

3. Hočemo kdaj nebeško veselje vživati, ne smemo tu na zemlji veselja iskati. Kdor le za posvetnim veseljem hiti, lahko pri tem večno veselje zgubi. Zemlja, po izvirnem grehu prekleta, nam ni več veseli raj, ampak le dolina solz in terpljenja. Žalujmo toraj tu na zemlji, kader vidimo, da se greh dela in Bog žali, ter z vročimi solzami svoje pomote objokujmo. Za tako žalostjo nam bo večno veselje došlo, in kar Jezus apostelnom obeta, se bo tudi nad nami spolnilo, naša žalost se nam bo v veselje spremenila.

4. Svetniki so bili tudi lačni in žejni pravice; tudi mi moramo pravico ljubiti, ako hočemo kdej v nebesa priti. Nikomur toraj ne smemo škode storiti, ne na blagu in premoženju, ne na časti in poštenju. Še clo veseliti se ne smemo, kader se drugim krivica godi. Keršanska ljubezen, brez ktere ni zveličanja, se po nauku sv. Pavla ne veseli krivice; veseli pa se pravice.

5. Ravno ta keršanska ljubezen je pa tudi dobrotljiva. Ni toraj zadosti, jo le v sercu hraniti; moramo jo tudi v delih, v djanju pokazati, ter eden drugemu usmiljenje skazovati. Kakor dobrotljivi Bog da ljubo solnce sijati nad dobre in hudobne, moramo tudi mi ne le s svojim prijatlom, ampak tudi svojim neprijatlom dobri biti, jim dobro storiti, da enkrat tudi mi na sodbi milosti in usmiljenja zadobimo.

6. Največ pa velja pred Bogom čisto serce, nedolžna duša. „Moj sin, moja hči! daruj mi serce“, kliče Jezus vsakemu človeku, seособno pa mladenčem in deklicam, kader nastopijo polzki pot nevarnih let. Toda za serce z grehom omadeževano Jezus ne mara: le čiste, nedolžne duše so mu ljube in drage, so njegove ljubljene prijateljice, njegove izvoljene neveste, ki jih bo v nebesih najbližje sebe postavil, jim naj slajše veselje pripravil. Oh, glejte toraj, ljube duše, da čistosti serca ne zapravimo, kdor jo še ima! Oj koliko veselje nas potem čaka! Gledali bomo nekdanj z čistimi devicami in nedolžnimi mladenči Boga v nebesih od obličja do obličja, iz oči v oči.

7. Ker imamo pa vsi le enega Očeta v nebesih, in smo vsi skup bratje in sestre med seboj, moramo se tudi po bratovsko ljubiti in se lepo med seboj zastopiti, varovati se tedaj pričkanja in pregovarjanja, krega in prepira, ter v lepem miru in edinosti živeti. Jezus je pač naj bolj vedel, kako močno nam je ljubi mir potreben; toraj ga je po svojem vstajenju apostelnom tolikokrat priželel, ter jih z lepo besedo pozdravljaj: „Mir vam bodi!“ Tudi mi miroljubni bodimo na zemlji, in se bomo enkrat med ljubimi svetniki v nebesih veselili, vsi skup izvoljeni otroci božji imenovani.

8. In če nas tudi hudobni svet čerti in sovraži, nas zaničuje in zasramuje, opravlja in ogovarja, nas žali in preganja, kakor nekdanj svetnike, ker ž njim ne potegnemo, ampak se pravice deržeči zvesto po sv. božji volji ravnamo, in božje zapovedi na tanjko spolnujemo; nikar nad tem nezmerno ne žalujmo in zapiranja v Boga ne zgubimo: ampak po Jezusovem zgledu in zgledu njegovih svetnikov se v sv. voljo božjo izročimo, svojim nasprotnikom pa iz serca odpustimo, in zanje molimo. In tako bo tudi nam — oh, čegavo serce od veselja ne poskakuje, kader to prav premisli?! — [po kratkem minljivem terpljenju nebeško kraljestvo v del. Amen.

Pridiga na dan vseh vernih duš.

(Nekaj za verne duše in nas; gov. L. D.)

„Usmilite se me, usmilite se me, vsaj vi moji prijatli“. (Job 19, 21.)

V v o d.

Od naše zlahte, če se kdo v kake ptuje kraje spusti, da ga že delj časa doma nič ni; če oče ali mati kam grejo; če brat, prijatelj, dobrotnik od nas slovo vzame, da po svetu gre, mi drugi, ki še doma ostanemo, pogosto na nje mislimo, eden drugega skerbno in z ljubeznijo poprašujemo: Sam Bog ve, kako da se jim kaj godi? Čez 160 taci zvestih bratov in sester, izmed katerih jih je več lansko leto današnji praznik z nami tukaj obhajalo, podalo se je med letom v daljno deželo, — večnost imenovano. — Njih telesa počivajo v hladnih grobih, kamor smo jih pokladali. Kje pa se njih duše znajdejo? Kako se jim kaj godi? Človek je spačene nature; rado mu kaj spodleti, da kaj nerodnega stori, da še clo ne ve, kje in kdaj; božja pravica je grozno tenka in ojštra, da clo nič omadeževanega v nebеса ne pusti. Težko, težko, da bi se jim po volji vsem godilo! Ko bi jim pripuščeno bilo iz njih dežele nam semkaj pisati, bi gotovo njih pisma žalostno se glasile. „Usmilite se nas! usmilite se nas, vsaj vi naši prijatli, ker roka božja nas je zadela“; tako bi nas prvič prosile. „Usmilite se sami sebe, usmilite se sami sebe“, ker kmalo se bo dan nagnil, noč bo prišla, ko nihče več delati mogel ne bo; tako bi nas drugič prosile! Obe te prošnji bomo danes na kratkem premišljevali našim ranjcim bratom in sestram pa tudi nam vsem v prid. Grozno veliko božje besede se med letom zgubi, da se od nje nič sadu ne dobi; da bi pač danes k gluhi ušesom in k kamnitim srcem ne govoril! V Jezusovem imenu govorim — pripravite se!

Razlaga.

1. Od vseh strani strašnih vic danes mili glas na vse kraje celega keršanstva hiti, zakaj?

a) Perviĉ zato, ker pravica boŹja je naŹe ranjce natanko, ojstro sodila, da straŹno terpe. Dokler je duŹa v telesu, da Źivimo, je Bog z nami le usmiljen, dobrotljiv, prijazen; kakor hitro pa se duŹa loĉi od telesa, da pred sodnika stopi, spreoberne se usmiljenje v praviĉnost, dobrota v ojstrost. Spomnite se le starega oĉaka Mojzesa. Bog ga je rad imel, tako da se je veĉkrat Ź njim ljubeznjivo pogovarjal. Izraelci so bili v stiski in nadlogi, da bi bili kmalo vsi od same Źeje pomerli. Rekel mu je Bog, naj s palico na skalo vdari, in privrelo bo iz nje toliko vode, da je bo dosti za ljudstvo in Źivino. Mojzesu se je nemoĉe zdelo, da dvomi, kako da bo mogla iz skale voda priteĉi, vdari, toda ne tako z Źivim zaupanjem, kakor bi se bilo zgoditi moglo. Źe so se Izraelci po dolgem potu v mnogih britkostih in teŹavah, ki so jih v puŹĉavi zadevale, obljubljeni deŹeli pribliŹevali. Komaj je Mojzes Źe ĉakal skoraj noter priti, te edine Źelje so poĉivale v njegovem sercu; kar zagromi glas: Mojzesova noga se ne bo zadela obljubljene deŹele. Bog ga pelje na goro Nebo, od daljeĉ mu pokaŹe, kje da je tista sreĉna deŹela, ki je boŹjemu ljudstvu odloĉena, da jo je vidil le od daljeĉ, v vanjo iti pa ni smel. In zakaj ne? zato, ker je tam pri skali premalo zaupanja imel v boŹjo vsegamogoĉnost. Zavoljo te slabosti je bil tako ojstro kaznovan. In tako dragi moji, se naŹim ranjcem bratom in sestram godi. — Sv. Perpetua je imela majhnega brata, ki ji je v petem letu bil umerl. Sanjalo se ji je kmalo po smerti, da ga vidi vsega Źalostnega in hudo prepadenega; vidi ga, kako da se v temni jeĉi prizadeva iz globoke Źterne malo vode zajeti, da bi svojo neznano Źejo malo pogasil, pa ni mogel nikoli do vode, ker studenec je bil preglobok. Smilil se ji je, kaj rada bi mu bila pomagala, pa ni blizo mogla. Molila, in prav goreĉe je prosila dobrotljivega Boga, naj se ga usmili. In res, kmalo po tem ga vidi na lepem, razsvitljenem kraju, kako da iz zlate skedelice veselo vodo vŹiva, kolikor se mu je poljubi.

Predragi moji! dete pri petih letih se je Źe pregreŹilo, da se je moralo po smerti v vicah oĉiŹĉevati; njega je pravica boŹja tako natanko in ojstro prijela; kolikanj hujŹi in Źe bolj natanko

bo še le pri odraščelih. Nad sebo gori vidijo sv. nebesa, kraj neizmernega veselja, njih edine želje so le skoraj že tje priti, pa se ne zgodi, dokler niso popolnoma očiščeni v ognju vic. Strašne so njih muke! Le v tem se od peklenskih ločijo, da v peklu ni odrešenja, v vicah vendar upanje imajo, da jih bo konec. Naj bi en sam človek, pravi sv. Tomaž, vse britkosti in težave, križe in nadloge, bolezni in stiske, kolikor si jih kdo po celem svetu misliti zamore, terpeti mogel, vse to je komaj senca proti bolečinam, ki jih terpe duše v vicah. Kako se stegujejo po kapljici vode, da bi svojo strašno žejo pogasile; kako britke so pač solze, ki jih prelivajo. Ni čuda, da tako z milim glasom jokaje prosijo: „Usmilite se nas! usmilite se nas!“

b) Milo se vpitje iz vic glasi, ker njih terpljenje le dolgo terpi, ter komaj čakajo skoraj, skoraj rešene biti. V 89. psalmu kraljevega preroka Davida se bere od nebes, da med izvoljenimi v nebesih je 1000 let tako kratkih, kot včerajšni dan, ki je hitro minul; tako se sme od vic reči, da tamkaj en dan terpi tako dolgo, kot tukaj tavežent let. Od neke nune se bere da je bila njena duša za toliko časa v vice obsojena, kar časa bo njeno truplo na parah napravljeno. Neka prijateljica ranjee gre kmalo, ko je bilo telo na parah napravljeno v kor, da svoje molitve po ranjei opravi. Med molitevjo pa ranjco pred sebo v silno žalostnem stanu zagleda, britko se pritožuje, zakaj da njenega telesa tako dolgo ne pokopljejo, da mora tako dolgo tolikšne strašne martre terpeti? Ravno četrta ura je, ji prijateljica pove, kar tvoje telo na parah leži. Oh, je ranjca zdihnila, mislila sem, da je štiri sto let, tako dolgo so se mi te ure zdele! Kdaj vendar bo mojega terpljenja konec? Kdaj se mi bojo vrata odperle, da bom rešena iz toliko hude ječe? Kdaj bom vendar tje prišla, in vživala obličje mojega Gospoda? Oh, gorje meni, da sem tako dolgo v tem strašnem kraju zadržana! Tako, dragi moji! duše vpijejo, jokajo in nas prosijo: „Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi prijatli naši!“

c) Vpijejo in prošijo zato, ker si same nič pomagati ne morejo. Z dušami v vicah se godi, kot z revnim jetnikom, ki je v železje zakovan, v temno ječo pahnjen. Revez si nič pomagati ni vstanu; ne more ne ketenj razdreti, ne okenj, ne vrat odpreti; tudi dušam v vicah je čas usmiljenja pretekkel, dan se je nagnil, noč je prišla, da nič več delati ne morejo. Kar so sijale, je sijano; kar so delale, je storjeno; kar so govorile, je govoreno; kar so zamudile, je zamujeno; same ne morejo nič več nobene reči popraviti. Za nje ni več časa, ne pokore, ne solz, ne grevence. Oh, ali mar ni res žalostno za nje, ker si same tako

nič pomagati ne morejo? Zato tako milo prosijo: Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi naši prijatli!

d) Ta njih prošnja je pa tudi pravična, ker mi jim lahko obilno pomagam o. Sv. evangelje pripoveduje od hromovega, ki je bil na vseh udih tako polomljen, da si sam clo nič pomagati ni mogel. Večkrat je slišal od Jezusa, kakošne velike čudeže da je delal, serčne želje so ga pogosto sprehajale, tudi od njega ozdravljen biti. Toda, kako? ker sam do njega ne more. Nekega dne sliši, da je Jezus ravno v Kafarnaum prišel; bolnik torej kar štiri svoje prijatle naprosi, da so postelj in njega oboje zadeli, na streho nesli, in ga po štrikih s posteljo vred pred Jezusa spustili. Ako bi se prijatli ne bili bolnika nikar ne usmilili, nikoli bi ozdravljen ne bil, ker bi sam nikoli do Jezusa ne bil mogel. Taka dragi moji! je tudi z dušami v vicah. Mi jim zamoremo obilno in pogosto pomagati. Dobro in zveličavno je za ranjce moliti, pravi sv. pismo, da bojo rešeni od svojih pregreh. Sin lahko pomaga svojemu očetu, hči svoji materi, starši svojim otrokom z molitvijo, daritvijo sv. maše, postom, milošnjo, z odpustki in drugimi dobrimi deli. Od sv. Armele se bere, da je vse svoje molitve, sv. obhajila, svoje delo in opravilo, britkosti in nadloge darovala za duše v vicah. Je hišo pometala ali posodo pomivala, je ovčice pasla, da ji je na paši bilo po letu vroče po zimi pa mraz, bila je vsega tega kaj vesela, ker lahko je vse to za duše v vicah darovala, da jim je pomagala. Pri jedi, ko bi bila še rada in lahko jedla, pritergala si je en malo; ko je žejna, in bi rada pila bila; ko je kake nedolžne igrače imela, ali se s kom kaj pogovarjala, odpovedovala se je vsem tem, da je le vernim dušam več usmiljenja skazovala. Sama pripoveduje, kake posebne pomoči in gnade da ji je usmiljeni Bog daroval zavoljo njenega usmiljenja do vernih duš. Storite dragi moji! še vi kaj tacega; nikar ne pozabite mile prošnje: „Usmilite se nas; usmilite se nas, vsaj vi naši prijatli!“

2. Evangeljski bogatinec, ko je v peklenški žerjavci že gorel, in strašne bolečine terpel, obrnil je svoje oči proti nebesom. Zagledal je Lacara v Abrahamovem naročju, ter Abrahama prosi, naj pošlje Lacara tje na zemljo njegove še žive brate opominjat, naj bolj pametno in modro živé, da ne pridejo, kamur je on obsojen. Tudi vaši ranjki bratje me pošljejo danes k vam, naj vas danes opominjam in ponižno, serčno prosim: Spomnite se, kaj da vas čaka.

a) Kakoršna sodba je nas zadela, takošne se bojte tudi vi. Dans meni, jutri tebi. Malo, malo časa smo

na svetu živeli; tudi vi bote kmalo, kmalo umerli. Berž po smerti smo bili sojeni, tudi vas čaka po smerti natankna, ojštra sodba. Predragi bratje, ljube sestre! nikar nikoli ne pozabite, da bo treba umreti in da bote potlej sojeni. „Odločeno je slehernemu enkrat umreti, in potlej je sodba“. Te besede sv. Pavla naj vam zapisane ostanejo na čelu in v srcu.

b) Obračajte svoj čas dobro. Kratek je čas za vas, kot je bil za nas. Naj bi nam bilo pripuščeno na zemlji še biti, oh kako vse drugači bi živeli in ravnali. Kako skerbno bi se varovali vsakega greha! kako pridni bi bili pri molitvi, poslušnji božje besede, v prejemanji sv. zakramentov; kako zvesto bi se vadili v lepih čednostih: Ponižnosti, poterpežljivosti, krotkosti, pohlevnosti in v izročenji v božjo voljo; kako hitro bi se pokore poprijeli, in nobenega dne bi ne pustili, da bi pretekkel in bi mi nič dobrega ne bili storili. Predragi bratje! takšnega časa imate še dosti v svoji oblasti. Oh, obračajte ga v dobro, kupčujte pridno z njim, da bote dobrih del bogati, in imeli sodniku kaj pokazati, kar mu bo dopadlo, ko stopite pred njega. Spravljajte si zdaj zalogo, da jih bote vživali v večnosti. Skerbite zdaj si prijateljev pridobiti, ki vas bodo pred sodnika spremili, in tamkaj za vas prosili, in vam pripravili tam gori lepe prebivališča. Nič posvetnega in časnega ne bote seboj semkaj prinesli, kot samo dobre dela. Ohranite si dobro nauk, ki ga je angelj Rafael Tobiju dal: „Boljši je molitev s pogostim postom, kot pa velike kupe srebra in zlata“. Skerbite raji za prijetni prostor tamkaj v nezmerni večnosti, kot pa tukaj le za obleko, obilno jed in prijetno stanovanje.

c) Varujte se greha! tudi majhnega! Bognu je vse znano. Njegovo oko pregleduje vse kote vašega serca; vse misli in želje. Njegov perst zapisuje tudi vaše samopašne poglede, nepotrebne besede, vse nar manjše laži, prostovoljno raztresene molitve v bukve, ki se bojo pred sodbo odperle. Zavoljo ene same teh slabosti znaš za več let v vice, v ta strašni kraj obsojen biti.

d) Delajte pokoro, do časa se poboljšajte, svoje serce očiščujte. Delajte zdaj s svojim prihodnjim sodnikom prijaznost; zdaj se mu prikupujte. Nič naj se vam britko ne zdi, karkoli božja previdnost čez vas priti pusti; vam v zveličanje se vse godi. Prenašajte vse voljno v božjo voljo vdani, v duhu pokore, karkoli vas zadene. Zdaj, tukaj se očiščujte; tukaj se vicaite, saj priložnosti vam ne primanjkuje. Zdaj vas zadeva bolezen, zdaj pomanjkanje, zdaj vas hudobni jeziki pri miru ne pusté, zdaj se mnoge britkosti čez vas vsipljejo. Česar se tukaj dosti ne spo-

korite, bote morali vse tam v vicah popravljati. Zato s sv. Avguštinom pogosto zdihujete: „Tukaj o Gospod! me očiščuj, tukaj me peči; tukaj me pokori, tukaj mi nikar nič ne prizanašaj, da mi le tam več poskušati treba ne bo; da mi boš le tam lahko prizanesel“. Tako, dragi moji! vas duše vse sploh prosijo; toda one pa prosijo posamezne, posebej še: Otroci! prosijo starši od tam! že v življenji smo vas opominjali, da se greha varujete, ter pravično, pobožno živite, pa to vas prosimo še zdaj iz tega sveta, ko nam so natankne sodbe božje še bolj znane. — Vaši duhovni pastirji, katerih božjo besedo, keršanske nauke ste poslušali, vam pišejo: Predragi! pridigovali smo vam oistro s prižnice, opominjali, prosili ljubeznjivo v spovednici, pa ponovimo še oboje zdaj iz večnosti, ter poterdimo, da vse je res, kar smo govorili. Oh zapustite široko cesto pogubljenja, stopite na stezo poboljšanja, resnične pokore, in skerbite bolj za svojo neumerjočo dušo!

S k l e p.

Zdaj sem vam pismo, ki ga duše iz vie danes pišejo, prebral: Usmilite se nas! usmilite se nas! vsaj vi naši prijatli! in usmilite, usmilite se sami sebe! Kaj bomo pa mi dušam v vicah odgovorili? Kaj jim hočem odpisati? Bom moral mar vašim starišem, sestram, prijatlom, dobrotnikom povedati: Molčite! Vaši otroci, prijatli od vas nič več slišati ne morejo; pustite jih pri miru, zdavnej že so vas pozabili. Oni stanujejo v hišah, ki ste jih postavljali, uživajo travnike in njive, ki ste jih kupili, kupčujejo z dedšino, ki ste jim jo zapustili, ali za vas se več ne zmenijo! Bom mar moral vašim pridigarjem in spovednikom to nazaj pisati: Tiste duše, za ktere ste tako pridno in zvesto molili; katerim ste toliko dobrega storili in vedno za nje skrbeli, se vas nič več ne spomnijo? za vas clo nič ne marajo? O kaj ne, da tega jim ne bom odpisoval, ampak povedal jim bom v vašem imenu: O vboge duše! slišali smo danes vašo ponižno prošnjo: Usmilite se nas! v serce nam je segla. Zvesto vas bomo ubogali, nikoli ne vas pozabili. Zmiraj bomo za vas molili, da bi se Bog vas usmili, Jezusovo zasluženje vam pomagalo, njegova sveta kri vas očistila od vseh madežev, da bi angelji božji vam ječne vrata odperli; vam ketinje, v ktere ste zakovani, odbili, in vas spremili tje v vaše domovanje; — nas pa tudi varovali, da v grehe ne pademo, lepo Bogu služimo, da tako vsi vkup v nebesa pridemo. Amen.

Pridiga za 23. pobinkoštno nedeljo.

(Terdno zaupanje v Boga; gov. L. F.)

„Zaupaj hči! tvoja vera te je ozdravila“. (Mat. 9, 22.)

V v o d.

Dve prigodbi nam pove današnje evangelje; obe ste priči, koliko premore pravo, živo zaupanje v Boga. Jair, neki viši ali predpostavljeni judovske shodnice prihiti k Jezusu, vpričo velike množice pred Jezusa na kolena pade in ga prosi rekoč: „Gospod! moja hči je umerla, ali pridi, položi svojo roko na njo in bo oživila“. Velika je morala biti žalost tega očeta, ko je vidil umirati svojo ljubo hčer; pa še veliko večje je bilo njegovo zaupanje v Jezusa, da se je tolikanj ponižal in Jezusa vpričo velike trume ljudi prosil, naj pride in roko na njo položi, da bo spet oživila. Jezus je storil po prošnji očetovi, je prišel v njegovo hišo in je prijel deklico za roko; ona je pa vstala in živela. — Med potem se je pa Jezusu približala druga ženska, ktera celih 12 let ni imela zdravja. Njeno zaupanje v Jezusovo moč je bilo toliko, da si je mislila: „Ako se dotaknem le roba njegovega oblačila, bom ozdravljena“. To je storila, in Jezus se k nji oberne in ji reče: „Zaupaj hči! tvoja vera te je ozdravila“. — Preljubi! kedar vidimo, koliko premore pri Bogu pravo, živo zaupanje, in kako dopadljivo je Bogu, kdo ne bo želel, imeti takošnega zaupanja? Kolikokrat in kako lepo nam je Jezus priporočal pravo in živo zaupanje! „Ne skerbite, kaj bomo jedli ali pili? Vaš Oče nebeški ve, da tega potrebujete“. Narvečkrat je grajal svoje aposteljne zavoljo malovernosti in nezaupanja: „Zakaj se bojite, maloverni?“ reče jim. „Vse svoje skerbi denite na Njega; on skerbi za vas“. (1. Petr. 5, 7.) Pravo, živo, terdno zaupanje v Boga to je tista čednost, ktera se najde le v pravem kristjanu in mu pred Bogom nar večo vrednost zadobi.

Kaj je pravo zaupanje v Boga in kako se zadobi? to hočemo danes premišljevati s pomočjo sv. Duba. Pripravite se!

Razlaga.

Kdo ima pravo zaupanje? Tisti, ki se trdno zanaša, da ga Bog zveličati hoče, da ga nikoli in nikdar ne zapusti, in da mu po svoji vsemogočnosti, modrosti in dobrotljivosti nikoli ne bo tega odrekel, česar mu je k zveličanju potreba. Tako trdno zaupanje najdemo pri Egiptovskem Jožefu: 13 let je moral terpeti, pa zaupanja vendar zgubil ni. Kralj David, dasiravno od sovražnikov obdan, vselej je trdno v Gospoda zaupal: „Moj Bog! v tebe zaupam, in ne bom osramoten“. V levnjaku, v sredi divjih levov je bil prerok Daniel, pa zaupal je v Boga in zveri so se pohlevno in krotko vogle krog njega. Takošno zaupanje tirja tudi Jezus od nas, od vsacega kristijana. Kakor otrok dobremu očetu popolnoma zaupa, ker ve, da mu bo dal in priskerbel vsega, česar potrebuje, tako hoče Jezus, da bi mi zaupali popolnoma Bogu in se popolnoma volji božji izročili. Kako se pa takšno zaupanje zadobi?

1. Pravo zaupanje zadobimo, ako imamo pravo živo vero; trdno zaupanje in živa vera sta med seboj tako v tenki zvezi, kakor otrok in mati. Kjer vere ni, to je, tiste prave, žive vere, kakor jo Jezus tirja od nas, tam tudi trdnega zaupanja ni. Kdor ne veruje, da je Bog vsemogočen, dobrotljiv in zvest v svojih obljubah in da on le naše zveličanje želi in za nas po očetovsko skerbi, ta tudi pravega zaupanja ne more imeti. Kdor ne veruje, da je en Bog v nebesih, ki je tudi povsod pričujoč, ki za nas vse ve, in nobene stvari ne pozabi, ki je naj modrejši in zato raj ve, kaj nam je v zveličanje, kako bi mogel ta imeti pravega zaupanja, da ga Bog zapustil ne bo in da mu bo dal vse, kar mu je v zveličanje potrebno. Živa vera je mati, ki še le pravo zaupanje rodi; brez žive vere pa pravega zaupanja ni. Prosimo Boga narpred za pravo živo vero, ker je vera gnada in dobrota nebeška; ohranimo jo pa tudi kakor nar svetejši zaklad, da nam je nihče ne spodkopa in oslabi; skerbimo in storimo vse, da bo vera v nas rastla in rastlo bo tudi pravo zaupanje. Neverniki in ti, katerim je vera ugasnila ali oslabela, nimajo zaupanja. Preljubni poslušavci! kedar slišite, da si je človek sam življenje vzal, zagrozite se, ker je to grozno početje. Po velicih mestih, kjer je hudobe, pa tudi revščine dovolj, skorej ne mine dan, da di si ne vzal kateri človek sam življenje. Od kod pa to? Zato, ker taki ljudje vere nimajo, pa tudi zaupanje zgubijo; Boga pozabijo, Bog

pa nje zapusti, in če pridejo v ktere nadloge, ne vejo si drugači pomagati, kakor da si sami sebe umorijo.

Kristijan, ki ima pravo živo vero kaj takega storiti ne more, ker se terdno zanaša, da ga Bog zapustil ne bo, in če ga ravno nekaj časa terpeti pusti, vendar ga še ljubi in mu bo poslal pomoči o pravem času. — Tako terdno je zaupal sv. Janez od križa. Bil je prednik ali predpostavljeni nekega samostana in je vselej terdno zaupal, da jim bo Bog podelil, česar bodo potrebovali. Kedar so se pogovarjali od hišnih potreb, rekel je rad: „Gospod ve, česa potrebujemo; mi le njemu služimo, on bo pa skerbela za nas“. Nikoli ni rad dovolil minihom na bero ali prositi iti, da ne bi postali raztreseni v duhu. — Neki dan pridejo menihi k jedi, pa da si ravno preiščejo celo hišo, ne najdejo družega, kot en kos suhega kruha. Pa ga požegnajo, in se usedejo k mizi; namesto telesne hrane, dal jim je sv. Janez dušno; govoril je in dal je svojim minihom take lepe nauke, da so bili vsi v duhu in v srcih razveseljeni. Minihi vstanejo od mize in se Bogu ravno tako zahvalijo, kot da bi se bili telesno nasitili. Kmalu potem na vratih pozvoni; vratar dobi list in ga nese svetemu Janezu, ki je ravno molil. Ko ga pa ta prebere, začel je jokati. Vrtar, ko vidi sv. Janeza v solzah, vpraša ga, zakaj da se joka, ker je sicer učil, da človek ne sme čez kaj družega žalovati in jokati kakor čez grehe. „Brat! mu odgovori sv. Janez, jes se jokam le zategadelj, ker nas ljubi Bog za tako slabe ima, kot da ne bi mogli en dan brez jedi prebiti; glej, že sedaj nam pošlje jedi. Ker je pa že njegova volja, pa le idite in prejmite božji dar, ki ga nam pošilja“. Glejte tako misli ta, ki ima terdno zaupanje v Boga; to je pa le tam mogoče, kjer je tudi vera živa in terdna; brez žive vere ni terdnega zaupanja.

2. Hočemo terdno zaupanje imeti, moramo si Boga za prijetla zadobiti, moramo greha skerbno se varovati in pošteno, pravično in pobožno živeti; pobožnost, pravičnost je druga pomočnica, ktero nam pravo terdno zaupanje zadobi. Kedar bi hudoben sin svojega očeta le žalil in mu britkosti napravljaj, ali bo smel se zanašati, da mu bojo oče vendar vselej le dobri ostali in mu pomagali, kjer in kedar bo hotel? Kedar pa človek Boga le žali, greh za grehom doprinaša, njegove dobre le z nehvaležnostjo in gerdobo povračuje, ali bo mogel ali bo smel se zanašati in terdno zaupati, da mu bo Bog vselej le usmiljen in dobrotljiv oče? Bog ni le samo dobrotljiv oče, on je tudi oster sodnik; njegova pravičnost mu veleva greh kaznovati in grešnike strahovati. Spomin na storjene grehe in na pravičnost božjo stori, da grešnik v nadlogah in v terpljenju svoje zaupanje zgubi in obupa. Že

marsikteri hudobnež, ki je v svojem življenju veliko hudega doprinesal in se v zdravih in dobrih dneh ne spominja na Boga, spominjal se je v velikih revah, v nevarni bolezni ali v pomanjkanji na Boga in rekel: „Jez zaupam v Boga, on me ne bo zapustil, on mi bo pomagal“; pa to njegovo zaupanje so le puhle in prazne besede. Kedar se spomni svojih pregreh, mora se spomniti tudi pravičnosti božje in se mora tresti. — Le pravični lahko in terdno zaupa v Boga, ker se mu ni treba bati ojstre pravice božje. Zatorej uči sv. Duh: „Zaupaj v Gospoda in delaj dobro“, imej veselje nad Gospodom in ti bo dal, kar želi tvoje serce. „Izroči Gospodu svojo pot, in upaj vanj; in on bo storil“. (Ps. 37, 3—5.) Sv. Karol Boromej je rad rekel: „Upati moramo nar boljše, pa tudi delati nar lepše: Kdor za nebesa ne dela, on bo zastonj upal, jih doseči“. Stari Tobija je pobožno živel, je Bogu lepo služil, pa tudi svojim bližnjim veliko dobrega storil. Bog pa je pripustil, da je oslepil. Ko je bil v tej veliki revi, zabavljali so mu njegovi sorodniki, še clo lastna žena rekoč: „Kje je sedaj tvoje upanje, za katerega del si ubogajme delil in merličke pokopaval?“ On pa jih je zavernil z besedami: „Ne govorite tako, mi smo otroci svetnikov in pričakujemo tisto življenje, katero bo Bog dal tem, ki v zaupanju in v veri do Boga ne omagajo“. Tako zaupljivo bo le ta govoril, kateremu vest ne očituje težkih pregreh in hudobij. Zatoraj ponavljam še enkrat, hočemo imeti terdnega zaupanja, varujmo se greha, živimo, kar je nar več mogoče, pravično in pobožno. „Kteri se boje Gospoda, upajo v Gospoda: on je njih pomočnik in varh“. (Ps. 114, 19.) Povernite se k Gospodu, ki ste bili njemu sovražniki in ste služili grehu; vi pa, ki ste njemu služili, ostanite mu zvesti in ohranite si dobro vest in reči bote mogli z Davidom: „Gospod je moja luč in moja pomoč; koga se bom bal. (Ps. 27, 1.)

3. Hočemo, da bi bilo naše zaupanje pravo, moramo tudi mi se potruditi in storiti, kar je v naši moči; potem se lahko Bogu izročimo in Bog bo vse prav storil. Ponižujmo se pred Bogom in prizadevajmo si, svoje življenje poboljšati, potem pa smemo upati, da bo nam Bog grehe odpustil. Varujmo se grešnih priložnost, poslušajmo radi besedo božjo, molimo in Bog nam bo dal gnado, da se bomo grehov obvarovali. Bodite pridni in delavni, varčni in zadovoljni, potem pa terdno zaupajte, da bote imeli potrebnega živeža in vsega, česar potrebujete.

Kedar nas Bog z boleznijo obišče, vbogajmo zdravnika, vzamimo zdravila, potem pa se Bogu izročimo; kar bo nam v zveličanje, to nam bo poslal, ali življenje in zdravje, ali pa smert. Kdor v Boga zaupa, roke na križem dene in sam ničesar ne stori, on Boga le skuša in greši: takšno upanje je prazno. Nikjer ni Bog obljubil,

da bo človeka zveličal brez vere, ali da mu bo dal kruha brez dela, ali da ga bo ozdravil brez zdravil. — Da se lih potrudimo ves naš trud bi le malo stekel, ako Bog ne pripomaga. Delajte in trudite se na polji, kakor hočete, če Bog ne da pravega vremena, delo ne bo steklo. Poklicite vse zdravnike in naj bolnik pije in vzame vse zdravila, ktere se mu dajo, če v božji volji ni, zdravlja ne bo zadobil. V božjih rokah je vse, on naše trude ali požegna ali pa v nič deva, kakor se mu dopada; mi pa moramo se izročiti njegovi previdnosti, ktera vse prav vravna, pa tudi svojih rok ne smemo v zanikernosti križema djati, ampak zvesto in skerbno storiti, kar je v naši moči, tako bo naše zaupanje pravo in Bogu dopadljivo: „Vsak naj pridno dela s svojimi rokami, da bo imel kaj podeliti potrebnemu“. (Efež. 4. 28.)

4. Hočemo, da bi bilo naše zaupanje pravo, moramo terdno se zanašati, da bo nam Bog dal to, kar nam je v pravo srečo in v večno zveličanje. „In to je zaupanje, ktero vanj imamo da naš usliši, česar koli prosimo po njegovi volji“. (I. Joan. 5. 14.) „Verzi svojo skerb na Gospoda, in on te bo preživil; nikdar ne bo pustil pravičnemu omahniti“. (Ps. 54. 23.)

To pa, kar nam je v pravo srečo, je velikokrat skrito pred našimi očmi; Bogu vsevedočemu je pa najbolj znano, kaj nam hasne, kaj nam škoduje. Bog tudi pravičnemu ne spolnuje vseh njegovih želj, kedar bi mu to, kar si želi, ne bilo v pravo srečo. On nam odreče to ali drugo prošnjo; o drugem času nam pa da še več, kakor prosimo. Bog vzame tega ali drugega človeka, ki nam je nar ljubši in ga nar več pogrešamo; stori pa to le po svoji previdnosti, ker je to nam in unemu v srečo. Le to vselej terdno zaupajmo, da Bog vse prav stori, tudi tedaj kedar naši volji in našim željam nasproti ravna. Še le tedaj, kedar bo za nas minul ta revni svet in nas bo Bog poklical med družbo svojih izvoljenih, še le tedaj nam bo vse očitno in bomo videli in spoznali, da smo prav storili, ko smo v Boga zaupali in njemu popolnoma se izročili. Kedar bomo imeli takšno zaupanje, nikoli ne bomo zanikerni in leni, pa tudi obupali ne bomo; radi se bomo potrudili, ker se bomo zanašali na pomoč božjo; to zaupanje nas bo pa tudi tolažilo, kader se ne bo izišlo vse, kakor bi želeli, ker bomo zaupali, da je volja božja z nami drugači odločila. „On je Gospod, on naj dela, kakor se njemu dopada“. (I. Kralj. 3. 18.)

S k l e p.

Ljubi kristijani! pokazal sem vam, kaj je pravo zaupanje in kako si ga moramo zadobiti. Zadobimo ga le po živi veri, po pravičnosti, kader sami storimo, kar je nam mogoče in le od Boga upamo, kar nam je v zveličanje. Kako srečen je kristijan, ki ima pravo zaupanje; naj pride nad njega, kar hoče, hudo ali dobro, on ve, da pride od Boga ali da je od Boga pripuščeno in njemu v pravo srečo. Miren ostane in zaupljivo pričakuje, da bo prej ali šlej se mu odperla prava sreča, ktere nikdar ne bo konec.

Kako srečen je bil oče Jair; ker je imel trdno zaupanje, obudil mu je Jezus mrtvo hčer. Kako srečna je bila žena; celih 12 let je bolehal; njeno zaupanje ji je zdravje od Jezusa pridobilo; kolikanj srečen je bil kralj David v svojem zaupanju; le to mu je pomagalo prenašati vse bridkosti, ktere so ga obdajale. „Ti Gospod! si moja luč in Ti Gospod! razsvitljuješ mojo temoto!“ (II. Kralj. 22. 29.)

Pravega zaupanja se dostikrat pogreša med ljudmi; kdo je tega kriv? Ljudje sami, ker si ne prizadevajo Boga prav spoznati, ker nimajo prave, žive vere, nimajo pravičnosti, in bi radi imeli, da bi jim Bog dal vsega, kar hočejo in kar si želijo brez dela in truda. Pravo zaupanje je zlata ketina, ktera iz nebes na zemljo visi in naše duše v nebesa vleče. Sv. Kriz. Pravo zaupanje je luč, ki tudi v temi nesreč in nadlog nam ne ugasne, ampak nam kaže Boga, ki nas ljubi, in nas zveličati hoče. O da bi bilo tega zaupanja obilno med nami! Prosite Boga, prosite za pravo, trdno zaupanje! Amen.

Pridiga za 24. pobinkoštno nedeljo.

(Od grešne navade; gov. J. A—st.)

„Kader pa zraste, je večje, kakor vse zeliša, in je drevo“. (Mat. 13, 32.)

V v o d.

Kako silno težavno delo da je, slaboumne ljudi učiti, skušal je Jezus sam. Če ravno tako moder učenik, da zemlja ni nosila ne pred ne potlej tacega, — njegovi poslušavci vendar niso umeli naukov in resnic, katere jim je oznanoval. Zato se je sam pritožil rekoč: „Ako od zemeljskega z vami govorim, in vi ne zastopite, kako še le potem, ako od nebeškega govorim?“ Da bi bil pa vendar, kakor njim, tako tudi nam, nebeške resnice in nadzemlj-ske skrivnosti vsaj nekoliko umevne storil, zato se je poslužil znanih podob in je govoril v prilikah. Sv. Matevž našteje celo versto prilik, v katerih je Gospod ljudstvu govoril: priliko od sejavca in semena, od ljulike med pšenico, od ženofovega zerna in kvasu, i. t. d.; in ker se njemu samemu toliko število prilik čudno zdi, pristavi: „Vse to je Gospod v prilikah k ljudstvu govoril, in brez prilik jim ni govoril.“ Pa te podobe in prilike, katerih se je Jezus Kristus, večna modrost, tako rad poslužil, imajo veliko v sebi, in zapopadajo globokih resnic. Ravno zato so jih sv. cerkveni očaki in učeniki tudi globoko premišljevali, in po vseh straneh razlagali. Tako postavim pomenja ženofovo zerno, kakor sv. Gregor pravi, Kristusa v grobu, ker je pri svojem vstajenju veliko drevo postal, in so na njegovih vejah ptiči nebeški, to je, sv. aposteljni prebivali, in svoj glas po vsem svetu razširili. Sv. Avgustin meni, da to ženofovo zerno pomenja Kristusovo cerkev, ktera je s perva majhina bila, potlej pa kakor drevo zrastle, in svoje veje po vsem svetu razširila, in so na njih pobožne duše prebivale. Še drugi cerkveni očaki pravijo, da to ženofovo zerno pomenja gnado božjo. To ženofovo zerno pa lahko tudi pomenja grešno navado, zakaj tudi greh se iz malega začne, potem pa zraste v veliko drevo

grešne navade, in na njegovih vejah prebivajo gerde stvari hudobnosti. Od grešne navade bom danes govoril, in vam povedal:

1. kako lahko se v grešno navado zaide.
2. Kako silno težko je grešno navado zapustiti.

Ti, o Gospod! nam govori na naše serca; tvoji hlapci in tvoje dekcle so pripravljeni poslušati!

Razlaga.

1. Kako lahko se v grešno navado zaide.

V Afriki je dežela, ki jej pravijo dežela Kap (Kapland), in v nji gora, ki se imenuje Tafel; na tej gori se večkrat ko je vse jasno, nagloma majhna, posamezna, svetla meglica pokaže. Ko jo popotnik nagleda, teče kar nar bolj more, v kako hišo, in mornar, ki se znajde na bližnem morju, biti v zavetje; zakaj tako hitro se narašča, da v malo urah je vse nebo zakrito, strašen vihar vode morja semtertje premečuje in zaganja, in vsaka barka na širokem morju se vtopi. Nar strašnejši vihar pa razgraja in divja po deželi, ki jo černi oblaki zakrivajo, in cele gojzde silni veter pokonča in razdene. Če se popotnik zapozni, ne more se drugači rešiti, kakor da se na tla vleže in terdo tal derži; — ali pa ga veter vzdigne, na tla verže, in pokonča. — Tako se tudi v človeškem sercu kak greh, ki se od začetka le majhen greh vidi, zmiram bolj narašča, kmalo huda strast postane, in v grešno navado zaide. Zato vari se, o človek! če se kaka meglica v tvojem sercu vzdigne!

Spomnite se nesrečnega Judeža Iškarjota. Ko bi mu bil kdo takrat, ko je še s svojim božjim učenikom hodil, rekel, da ga bode tista lakomnost, ki jo je v svojem sercu že redil, tako daleč zapeljala, da bo celo svojega gospoda za denar prodal: gotovo bi bil precej z odgovorom pripravljen: Tega nikoli ne mislim; take krivice vekomaj ne bom storil. Res je, bil bi Judež rekel, da včasih kaj iz Gospodove mošne vzamem, pa to je le majhna reč. Tako bi se bil Judež izgovarjati znal; in vendar le je Judež bil, ki je božjega učenika za trideset srebernikov njegovim sovražnikom prodal. Njegovo hudo nagnjenje, nezmerna ljubezen do denarja, ki je ni iz serca zbijal, zakopala ga je sčasoma v hudo navado, in v tej navadi je nar strašnejšo hudobijo doprinesel. — Poglejte, kam eno samo hudo nagnjenje, če se v začetku v sercu ne zaduši,

človeka pripeljati zamore; kako lahko ga greh, če enkrat, dvakrat nanj ne porajta, v grešno navado zaziblje, in poslednjič v pogubljenje spravi!

Kako nespametno je torej govorjenje tistih ljudi, ki pravijo: Kaj pa je, če enkrat ali dvakrat grešim? enkrat ni nobenkrate in dvakrat ni dostikrat. Ti, kateri tako govoriš, zakaj tudi ne praviš: strup vzeti enkrat ni nobenkrate. Zato, kaj ne, ker veš, da strup, če ga tudi le enkrat vzameš, te lahko umori. Greh pa je podoben strupu, ja, je zares strup duši, ker jo umori, in jej duhovno življenje odvzame. Res je, da strašni nastopki greha se ne pokažejo precej; pa saj tudi strup ne umori vselej na nagloma: ti bi ga zato vendar le ne hotel vzeti, če ravno bi vedel, da te bo še le pozneji umoril. Taka je tudi z grehom: če se tudi njegovi žalostni nastopki ne pokažejo vselej na nagloma; pa gotovo se pozneji pokažejo, posebno če človek svojega serca ne spreoberne, in še le prederzniši v božjo milost greši. — Enkrat, dvakrat grešiti, znal bi kdo reči, še ni nobena navada, in človek se lahko spet poboljša. Tako je tudi že mislil marsikteri, ki je pozneji kakor nepoboljšan hudodelnik pod rabeljsko roko moral umreti; tako jih je morebiti že tavžente in tavžente se jih je v svoji rajtingi zmotilo, ker so žalostno poskušnjo storili, da greh, ki so se mu enkrat prepustili, dobival je zmiraj večo moč čez-nje in jih v svojo sužnost pripravil. Tako se je spolnil pregovor, ki pravi: Če te hudič le za en las dobi, boš kmalo ves njegov. Kader s sterme gore doli greš, in enkrat teči začneš, ne boš se lahko pred vstavil, kakor še le v dnu; taka je tudi z grehom: le enkrat mu roko podaj, in hitro te bo seboj vlekel, in ne pred obstal, da te v brezen pogubljenja zavalj. Ti ne boš mogel obstati, kader bi hotel; ne boš mogel reči: do sem, in dalje ne! — V začetku si človek le kako majhno reč dovoli, ali kaj takega, kar se majhna reč vidi, in si misli, da ne bo dalje zašel; pa naglo da skoraj še sam ne vé, zmiram globokejši zabrede, da se zadnjič sam zavzame in zdihuje: Kdo bi bil mislil, da bom tako daleč zašel! — Deklica — vsa nedolžna in sramožljiva — po izgledih drugih zapeljana začne nespodobne besede govoriti, in zaljubljene pesmi prepevati — že se začnejo nečiste želje v njenem sercu buditi in njena duša je v nespodobne podobe zamišljena — kmalo po tem ljudem družega spola marsikaj dovoli, kar je kratko poprej nad svojimi tovaršicami grajala in preklela; pa zmiraj še misli: tako daleč ne bom zašla, da bi svoje poštenje zgubila; pa ne dolgo potem, in njenemu devištvu mrtvaški zvon zaklenka.

Tako zamorejo ljudje, ki v začetku majhnih pregreškov ne porajajo, poslednjič v hudobijo zabresti.

Starši! kader vidite, da vaši otroci eno ali drugo pregreho doprinašati začnejo, nikar ne recite: enkrat ni nobenkrat, in dvakrat ni dostikrat. Kaj hočete še le potlej pregreho iz sere svojih otrok potrebiti, ko je pregreha po večkratnem ponavljanji globoke in močne korenine v njih napravila? Mislite na tisto strašno prigodbo, ki nam jo je zgodovina pribranih od nekega človeka, ki je bil zavoljo tatvine k smerti obsojen. Ko je že pod rabeljskim kolom stal, prosil je, da bi smel še nekatere besede govoriti s svojo materjo, ki jo je med ljudstvom ugledal. Rekel je, da jej ima nekaj skrivnega povedati. Ko pa je uho k njemu nagnila, odgrizne ga jej, ji kri v obraz pljune in reče: Ti prekleta mati! ti si kriva, da moram na rabeljskem kolu umreti. Tvoja dolžnost bi bila, s šibo me tepsti, ko sem pervikrat ptuje reči na dom prinesel, tako bi si ne bil upal več krasti!

Kristjani! premagujte torej vsako hudo nagnjenje, katero se v vašem srcu vzdigovati začne, varite se prvega padca, ker lahko se iz njega v grešno navado zaide, ali

2. težko, grozno težko se grešna navada zapusti.

Božja beseda je, kakor sv. pismo pravi, „vsa ognjena“. — Zakaj merzlih človeških sere ne vname? Prerok Jeremija pravi, „da je kakor kladvo, ki skale razbije“. — Zakaj terdih sere ne gine? Sv. Pavl pravi, „da je ojestrejša, kakor na dve strani brušeni meč“. — Zakaj terdovratnega človeškega serca ne presune? Beseda božja, pravi Jezus, „je seme“. — Kje je obilni sad? Ktera je tista reč, ktera ognju, kladvu, meču, semenu božje besede zoperstoji, človeško serce bolj kakor skalo vterdi, in grešnikovo spreobrnjenje tako težavno dela? — Tista reč — oh! je grešna navada.

Ko je še Jezus po zemlji hodil, dal je trem mertvim zopet življenje. Ti trije merličji, pravijo nekteri cerkveni učniki, pomenjajo trojno sorto grešnikov.

Hči višega shodničarja Jajra pomenja tiste grešnike, ki se samo v mislih, v srcu pregreše; sin Najmske vdove tiste, ki se zunej v djanju pregreše; in Lacar, grešnike v navadi, ki se postarajo in vendar ne zmodrijo.

Pri mali Jajrovi hčeri je Jezus le dve besedi rekel: „Deklica, vstani!“ (Luk. 8, 54.) — Pri Najmskem mladenču „se je par dotaknil, in je rekel: Mladeneč, rečem ti, vstani!“ (Luk. 7, 14.) — Pri obudanju tretjega pa „se je Gospod zgrozil v duhu, užalil, zjokal, in z velikim glasom zavpil: Lacar, pridi vun“. (Jan. 11.)

Zakaj neki se je Jezus pri vsakem teh treh drugači obnašal, ko jih je k življenju obudil?

Sv. Avguštin nam to razlaga, ker pravi, da Jezus nas je hotel s tim podučiti, da veliko težej je tistega grešnika, ki je s verigami hude navade vklenjen, na pot zveličanja nazaj pripeljati, kakor pa takega, ki je še le pred kratkim časom stezo čednosti zapustil, in se na pot krivice podal.

Težko vstane, kogar teža grešne navade k tlam teži, in oh! kristjanov veliko leži v tem grobu, pod tem kamnom, in poslušajo žalostno zgodbo svojega življenja, kakor jim kratko popiše prerok Jeremija s temi besedami: „Če zamore zamorec svojo kožo premeniti, ali leopard svoje pike, bote tudi vi zamogli dobro storiti po tem, ko ste se hudega navadili“. (Jerem. 13, 23.)

Huda navada pregreho zmirej bolj redi, in pregreha sčasoma človeško serce tako obraste in zaraste, da noben glas svarljive ljubezni in srečnega podučjenja do njega ne pride. Zato grešna navada spreobrnjenje tako težavno stori.

Kralj David je dve veliki pregrehi storil: prešestvo in umorstvo, po tem ga je prerok Natan le enkrat ojstro posvaril, in David se je spet k Bogu spreobrnil; kralj Savl je bil pa več ko stokrat posvarjen, pa vse svarjenje in žuganje pri njegovi nesrečni terdovratnosti nič ni zdalo. Zakaj Davidov greh je bil podoben zelišu, ki je še le včeraj iz zemlje prirastlo, Savlova hudobija je bila pa zrastla v visoko drevo, ktereга močne korenine so deleč segale, in oglušeno dušo, kakor v mrežo zapletle.

Nil, velika Afrikanska reka, se s strašnim ropotom in šumom v morje vliva. Pripoveduje se, da zavaljo strašnega šumenja valov popolnoma oglušijo ljudje, ki ob bregu prebivajo.

O keršanska duša, od kod pa tvoja gluhot? Oh! od kod? Šum pregrebe je po budi navadi tako velik postal, da več ne slišiš božje besede, oznanila miru!

Grešno navado zapustiti in spreobrniti se je posebno zato težko, ker vedni skušnjavec in človekomorec od začetka sveta ravno po tej navadi večo oblast, tako rekoč pravico do in čez grešnika dobi. Peter, Gospodov apostel in prvi namestnik na zemlji, bil je od Herodeža s trojno stražo in s trojnimi vratmi, katerih posledne so bile železne, v ječi zavarovan in zapert. Tako se tudi peklenski sovražnik — kakor pravi nek razsvitljen mož — treh zapahov posluži; z enim ima grešnikove usta zaperte, da molči; z drugim serce, da grevenga in žalost ne pride vanj; s

tretjim zaklepa železne vrata grešne uavade, ki se brez posebne milosti božje ne dajo odkleniti.

Prišel je k našemu Gospodu in učeniku nek žalosten oče, in mu je milo tožil: „Učenik! pripeljal sem k tebi svojega sina, kateri ima mutastega duha. In kjerkoli ga popade, meče ga, da se peni, in škriplje z zobmi, in sahnje; in sem rekel tvojim učencem, naj ga izženó, in niso mogli“. Na to je vprašal Jezus žalostnega očeta: „Koliko časa je, kar se mu to godi?“ On pa je rekel: „Z mladega“. — Zakaj je vsegavedni Sin božji to vprašal? Očitno zato, da bi se pokazalo, zakaj da Gospodovi učenci duha niso mogli izgnati. Mutasti duh se zato moči učencev ni umaknil, ker je ubozega mladenčca že predolgo v posestvu imel. Spoznaj tukej, o navadni grešnik! svoj strašni stan. Koliko truda, koliko gnade od zgorej je takemu potreba, da se izterga iz svoje grešne navade, v kateri že veliko let teči, — in da se v „žlahtni stan radosti polne prostosti otrok božjih prestavi!“

S k l e p.

Stan grešnika, v hudi navadi zakopanega, je tako žalosten in strašen; — ali mu je zato obupati? Tega pa ne! Zakaj usmiljenje božje je neskončno veliko.

Kar učenci niso zamogli, storila je božja gnada, ona je izgnala mutastega duha, mladenčca prostega storila in srečnega.

Bodi si kdor koli hočeš, naj bo tvoja navada še tako huda, če čutiš, da te božja gnada ogreva: takrat povzdigni serce in roke k vsegamogočnemu pomagavcu, svojemu Zveličarju, zaupaj, in z božjo gnado delaj! On bo razbil yezi hude navade, v ktere si bil vklenjen, in tvoje obujenje po Kristusu v cerkvi bo služilo tudi v poveličanje usmiljenega Očeta — našega Očeta v nebesih. Amen.

Pridiga za poslednjo pobinkoštno nedeljo.

(Od božje prizanesljivosti in kazni; gov. J. R.)

„Takrat bo velika stiska, kakoršne ni bilo od začetka sveta do zdaj in je ne bo.“

(Mat. 24, 21.)

V v o d.

Grešniki dostikrat polni začudenja vprašajo: Zakaj nas Bog tako strašno tepe? zakaj nam pošilja slabe čase, vojsko, lakoto, dragino, kugo, in marsikteremu naglo, neprevideno smert? Vprašam jih, kateri tako govoré: Ali niste teh nesreč sami krivi, ali si jih niste s svojimi grehi zaslužili? Ali vam ni Bog velikokrat svojo dobrotljivost in milost, kakor judovskemu ljudstvu ponujal? Ali vam ni obljubil odpuščenja, če svoje grehe spoznate, obžalujete, se jih spoveste in resnično zapustite? Zakaj niste Boga poslušali, in si njegove ponujene milosti k pridu storili? Kolikor dalj v grehu ostanete, kolikor bolj mero svojih grehov napolnite, toliko hitrejši derete v svojo nesrečo, in božja pravičnost, ktera tudi nar večemu hudobniku dolgo časa spregleduje, poslednjič njegovo smertno sodbo podpiše, kakor jo je hudobnemu Jeruzalemskemu mestu podpisala, da bi ne bil dalj drugim v pohujšanje, ampak svariven in k poboljšanju budiven zgled. Torej rečem: 1. Božja prizanesljivost je velika; 2. pa tudi kazen tistega bo velika, kateri jo zaničuje.

To je jedro današnje pridige, pa tudi vredno, da zvesto poslušate!

R a z l a g a.

Velika je božja prizanesljivost. Božja prizanesljivost pa ni nič drugega, kakor to, da Bog odlaga zaslužen kazen in čaka, da se človek poboljša. Preloženo pa ni odloženo; in grešnik naj

ne misli, da, če ga Bog precej po grehu ni strahoval, nikoli ga strahoval ne bo. Večkrat se grešniku veliko let, včasih ves čas njegovega življenja dobro godi; in še le po smrti prejme zaslužen kazni, ker je le večnost pravi čas, da se mu pravično povrača, čas žetve za setev. Zakaj je pa Bog toliko prizanesljiv? Zakaj čaka toliko časa, preden grešnika vdari? Ali mu za greh nič mar ni? Kakor neskončno sveto bitje ga čerti in sovraži. Ga morda ne pozna? Kakor vsegavedno bitje vidi slehernemu v dno njegovega srca in vé že od deleč vse njegove misli. Ali ga ne more kaznovati? Vsegamogočen je, blisk in strela ima v svojih rokah, in v prah ga lahko potare. Namen božje prizanesljivosti je, grešnika poboljšati. „Ne zaničuj bogastva božje prizanesljivosti, ali ne veš, da te božja dobrotljivost k pokori napeljuje?“ piše sv. Pavel; in sv. Peter: „Gospod potrpeljivo ravna z nami, ker noče, da bi bili nekteri pogubljeni, temoč da bi se vsi k pokori obrnili“.

Zgledi iz sv. pisma božjo prizanesljivost še bolj pojasnujejo. Koliko časa je Bog hudobnemu mestu Jeruzalemu prizanašal! Že po Mojzesu in Danielu jim je več sto let poprej dal napovedati, kako strašne nesreče jih bodo zadele, če pokore ne storé. „Kader bote vidili, govori Jezus, gnjusobo razdjanja, od ktere je že prerok Daniel govoril, stati na svetem mestu; tedaj naj, kateri so v Judeji, beže na goré, in kdor je na strehi, ne hodi ž nje jemati kaj iz svoje hiše; in kdor je na polju, se ne vračuj jemati svoje suknje . . . Jeruzalem, Jeruzalem! kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor koklja zbera svoje piščeta pod perute, pa nisi hotel“. Je še več govoril in se zjokal nad terdovratnostjo tega ljudstva. Pa ljudstvo je Jezusa križalo in se njegovemu evangeliju vstavilo. Daslih bi bil Bog pravico imel, to hudobno mesto precej po Jezusovi smrti pokončati, vendar mu je še 40 let odloga dal? Zakaj s tim, da je šibo odlagal, hotel mu je dati priložnost, naj pokoro delajo in tako kazni in nesreči uidejo.

Tako prizanesljivo je Bog že od začetka sveta z ljudmi raval. Komaj je bil Adam prvi človek vstvarjen, že mu je Bog zažugal: „Kteri dan kolj boš od drevesa spoznanja dobrega in hudega jedel, boš moral umreti“. Jedel je, pa sodba njegove smrti je bila še le čez 900 let spolnjena, da je med tem pokoro delati mogel. Daslih je vpitje hudobnih mest Sodome in Gomore že zdavnej prišlo do ušes Gospoda vojsknihi trum, moral je vendar Lot te prebivavce še zmiraj svariti, preden so bili pokončani; in Bog je Abrahamu obljubil, da ne bojo končani, ako bi le deset pravičnih med njimi našel, in s tem pokazal, kako nerad jih kaznuje in kako bi jim rad prizanesel, da bi le nekoliko upanja imel,

da se bojo spreobrnili. Premislimo še, kako ljubeznjivo je Bog ravnal z Ninivljani, ki je njih pokore samih 40 dni še čakati sklenil, in z Izraelci v puščavi, ki so nad Bogom in Mojzesom godernjali in po nekterih šibah spet se poboljšali. To nas prepriča, da je Bog prizanesljiv in z veliko poterpežljivostjo čaka poboljšanja grešnikov. Da se pa pri vsi poterpežljivosti in prizanesljivosti božji vendar veliko grešnikov pogubi, tega ni Bog, temoč slehern človek sam kriv, ker si noče ponujene milosti božje obračati v svoj prid.

Daslih Bog previdi, da je nekteri grešnik tako terdovraten, in da, akoravno bi mu še sto let živeti dal, vendar njegove pokore pričakal ne bo: vendar modro ravna, tudi takemu nekaj časa prizanaša. S tem pokaže, da noče smerti grešnikove, in da se je grešnik sam s prosto voljo pogubil. S tem, da z grešniki nekaj časa poterpi, oskerbi prid in korist veliko družih. Kdo bi se usmilil otrok, kdo ubožca, ko bi Bog tega prešestnega očeta, to razujzdano ženo, tega hudobnega bogatina precej iz tega sveta poklical? Pavel bi ne bil svetnik, in tavžent in tavžent Judov in ajdov ne spreobrnil, ko bi ga bil Bog precej pokončal, ko je Jezusovo cerkev preganjati začel. Grešniki služijo pravičnim, da se skušajo in poterjujejo v pravičnosti, kakor hudobni Sodomljani pravičnemu Lotu, ali Faraon kralj Izraelskemu ljudstvu v Egiptu, grešnikom pa služijo za šibo. Bog tepe grešnike s grešniki, kakor hudobne Izraelce po Babilonskem kralju. Tako Bog tudi s tim, da grešnikom prizanaša, svoje modre namene k pridu in sreči družih dosega, daslih bi grešnik božjo milost zaničeval in brez pokore ostal. Kader pa grešnik mero svojih grehov napolni in ne sebi ne drugim za nobeno korist več ni, pokliče ga Bog pred svojo sodbo in ga pahne v večno pogubljenje, ker je Bog ravno tako svet in pravičen, kakor milostljiv, in kdor v življenji božjo milost zaničuje, po smerti božjo oistro pravičnost občuti: „Strašno je pasti v roke živega Boga“.

2. Grozovit izgled, kako hudo Bog tistega kaznuje, kateri božjo milost zaničuje, imamo nad Jeruzalemskim mestom. Komej je 40 let po Jezusovi smerti preteklo, priderli so Rimljani in Jeruzalem z vojsko oblegli. V mestu je bila kuga, lakota in punt; eden drugega so kakor muhe morili; stariši, bratje in sestre, prijatli so se pulili in pretepali za košček na pol pečenega kruha, da bi si ž njim podaljšali kak trenutek svoje nesrečno življenje. Matere so klale, pekle in jedle svoje lastne otroke. Veliko tavžent jih je umerlo od glada, veliko tavžent od kuge, še več pa jih je padlo pod mečem, ki so sovražnim Rimljanom v pesti prišli; neizrečeno veliko jih je bilo po križih obešenih ali po drobu razpor-

janih; vžugano mesto pa tako razdjano, da ni kamen verh kamna ostal. —

Ako vas ta gnjusoba razdjanja še ne prepriča, da velika kazen tistega zadene, kateri si božje prizanesljivosti k pridru obrniti noče; premislite še ljudi ob času Noeta, ki so v vodi, mesta Sodomu in Gomoro, ki so v žvepljenem ognju konec vzeli. Kako žalostno je končal izdajavec Judež, daslih ga je Jezus s toliko ljubeznijo iskal, da bi ga za nebesa pridobil? Vergel je od sebe srebernike, za ktere je nedolžno kri izdal, šel in se z vervjo obesil. — Kako je poginil Herodež, ki je Janeza Kerstnika večkrat slišal pokoro oznanovati in je pri vsem tem greh verh greha nakladal? Njega, kakor njegovega sina in naslednika so živega červi snedli. — Kako se je izšlo hudobnemu kralju Sedekiju, kterega je Bog s toliko poterpežljivostjo prenašal in po svojih prerokih zavolj prihodnje nesreče opominjal? Oči so mu iztaknili, in yklenjenega v mesto Babilon peljali. Kaj hočem še nekdanje zglede vpeljevati? Ali nas ne uči vsakdanja skušnja, da pride prej ali potlej zapravljivec na beraško palico, goljuf in tat v ječo, razbojnik in pobijavec na vislice, nečistnik v bolezen in zgodnjo smert? Ali nas ne tepe Bog že več let zaporedoma s slabo letino in mnogoverstnimi boleznimi zavolj grehov?

Nikar tedaj ne verjami, grešnik, da te Bog, ker ne vdari precej po grehu, nikoli vdaril ne bo. Dolgo časa posojeno še ni odnehano. Vsak greh je gnjusoba v božjih očeh in nekoli brez kazni ne ostane. Da pa precej ni kaznovan, pride od tod, ker se gospod Bog ne naveliča spreobrnjenja grešnikovega čakati, kakor bi se mi naveličali; zakaj tavžent let je pred Bogom, kakor večrajšni dan, ki je pretekkel, ali kakor ponočna straža, ki je minula. „Ne odlašaj k Gospodu se spreobrniti, in ne odkladaj od dne do dne; zakaj njegova jeza se bo hitro vnela, in ob času maščevanja te bo razdjala“, govori modri Sirah. Bog te je že dolgo čakal, te opominjal, svaril in k sebi klical po svojih namestnikih in po tvoji lastni vesti; nikar tedaj ne odlašaj spreobrniti se; smert, božja sodba te bo poprej, ko misliš, zasačila. Vzemi si k sercu, kar Jezus od nezvestega hlapca govori: „Malopriden hlapec je v svojem sercu rekel: Moj gospod odlaša priti; in ves varen in brez straha začne biti svoje sohlapce, pojedla in s pijanci pije. Toda njegov gospod bo prišel ob dnevu, ko se ga ne nadja, in ob uri, ki je ne vé; in ga bo odločil in mu delež dal s hinavci; tam bo jok in škripanje z zobmi“.

S k l e p.

Storimo si k pridru božjo prizanesljivost, da odidemo božji ostri pravici. Od mladih nog do sedanje ure smo že večkrat in z mnogimi grehi svojo vest omadeževali, in milostljivega Boga hudo razžalili; pa doslej je z nami potrpel. Brez božje velike prizanesljivosti bi bil že marsikteri zmed nas v peklu jokal in stokal. Kdo vé, koliko časa bo še Bogu dopadlo, z nami poterpljenje imeti? Kdo vé, ali ne bo še danes ali jutri nad katerim zmed nas sodbe izrekel: „Posekaj nerodovitno drevo, čemu še prostor jemlje?“ Sklenimo tedaj precej danes, juteršni dan morda ne bo več v naši oblasti, grehu za vselej se odpovedati, precej danes začeti pokoro delati, ker le resnična pokora nam bo božjo prijaznost naklonila in večno zveličanje pridobila. Amen.

Kratki govori pri porokah.

I.

Preljubi ženin in nevesta! Najta da vama povem še nekatere besedice, dokler vaje roke še niso vezane za celo življenje. V zakon hočeta stopiti; vajni starši, jez in vsi, ki so tukaj pričujoči, želimo in prosimo, da bi bil ta zakon, ki se danes sklene, sklenjen po volji božji, da bi bil časno srečen in od Boga požegnan, da bi bil vama tudi k dušnemu zveličanju. Kaj imam vama povedati?

Opomniti vaju še hočem na imenitnost zakonskega stanu in na dolžnosti, ki jih danes prevzameta in bota jih morala zvesto spolnovati, če hočeta biti časno srečna in večno zveličana. Kaj je zakon? Zakon je zveza; ženin in nevesta se zavežeta s sveto besedo in z dano obljubo, da hočeta kot zakonska vkup živeti, eden drugega ljubiti in spoštovati, eden drugemu pomagati. Zakon je zveza in ta zveza se ne stori le za par dni, ali za nekaj mesecev ali let, ne stori se le za mlade dni, ampak za celo življenje, do smerti — ne le za srečne čase, ampak tudi za nadloge in nesrečo. Zatoraj je zakon nerazvezljiv; človeška oblast ga razrešiti

ne more, le božja roka ga razreši, t. j. smert. Zakon je prosto-voljna zveza, to se pravi, nihče vaju ni silil k temu, nihče vaju siliti ne sme in tudi ne more; s prosto voljo sta eden drugega iz-volila, s prosto voljo si podasta roke, si obljubita zvestobo in lju-bezen, glejta, da to, kar si danes prostovoljno obljubita, ne bo vama delalo sile: zatorej še prevdarita, ali sta eden za drugega. Zakon se sklene v cerkvi, pred sv. oltarjem, pred menoj si bota storila sveto obljubo, bota žegnana perstana eden drugemu na perstanca nataknila; zakaj to? Zato, ker je zakon zakrament nove zaveze ker je Kristus zakonskim poseben žegen in posebno gnado namenil, ker sam Bog zakon v nebesih poterdi in se ga angelji veselijo. Glejte kako svet stan da je zakon!

Sv. stan ima tudi sv. dolžnosti, in le ti, ki jih spolnujejo, bodo deležni žegna in sreče, ki jo zakonski stan seboj prinese. Hočeta svoj sv. zakon prav obravnavati: živita vselej v pravi zakonski ljubezni. Prepri in jeza nikjer ni dobra, nar manj pa v zakonu. Kakor hudournik predere in posuje nar lepše seno-žeti in polja, tako podira jeza in prepirljivost hišno srečo, lepo zastopnost. Zatorej uči apostelj: „Možje ljubite svoje žene, kakor lastno meso; in žene bodite pokorne možem z vso ljubeznijo“. — Hočeta, da božji žegen v vajni hiši ostaja — bodita si zvesta. — Kjer je prava zvestoba, tam nima eden pred drugim kaj pri-krivati, tam si še v mislih ne upata grešiti. Nezvestoba v zakonu in toča na polju ste veliki nesreči.

Hočeta zakon imeti srečen — tudi otroke, če jih Bog vama podeli — keršansko izreajta. Oni so nar svetejši dar božji, pa tudi nar teža rajtinga bo zavoljo njih. Nedolžne duše Bog staršem izročča, takošne bo hotel spet iz njihovih rok. Vidita, da bodo vayne dolžnosti v zakonskem stanu svete pa težke. Zatoraj zakon skleneta z Bogom in pred sv. altarjem in zaupam tudi s terdno mislijo, dolžnosti lepo spolnovati.

Z Bogom bota začela, po božje ga peljita, da bota na večer svojega življenja z veseljem ne pa z žalostjo se spominjala da-našnjega dnu.

II.

Ljubi keršč. svatje! Kakor nam Mozes spričuje, stvaril je Bog, ki je od začetka stvaril človeka, moža in ženo in je rekel: „Zategavoljo bo človek očeta in mater zapustil, in se bo svoje žene deržal in bota dva v enem mesu“. Jezus pa je še pristavil

beseđe: „Toraj nista več dva, ampak eno meso. Kar je tedaj Bog združil, naj človek ne loči“. Za vaju, ljuba zaročena, prišel je ta čas, da bota zapustila svoje družine in bota začela in ustanovila lastno družino. Vi dva si želita, in tudi mi, kar nas je tukaj, vama iz serca želimo, da bi bile vajne družini srečne, da bi bila oba zakona, ki se bota sedaj pred božjim oltarjem sklenila, srečna, od Boga požegnana in v gnadi obravnovana. Upamo pa tudi, da imata, ko mislita si sedaj roke podati k zvezi, katero le smert rešiti more, dobri namen in sveto voljo, po božji postavi stopiti v zakon, in njegove dolžnosti sveto in zvesto spolnovati. Najte da vama sedaj nekatere kratke nauke podam, ki bojo vama, če se jih deržita, srečo in žegen donašali.

V nekih starih bukvah najdem te le besedice. Hišni gospodar ali zakonski mož mora se solncu priravnati. Solnce je samo od sebe svetlo, in od njega tudi mesec in zvezde svitlobo dobivajo; solnce vse ogreva, in vsako mlako ali lužo posuši. Tako naj se gospodar svetli v dobrih delih in lepih čednostih, in naj razsvetljuje svojo ženo in svojo družino z dobrim zgledom, svetom in opominjevanjem. Ako je gospodar sam goreč od ljubezni do Boga, razgrel bo svojo celo družino, da bo ljubila Boga. Ako družina vidi, da gospodar sam rad moli in Bogu služi, svoje predpostavljene časti in spoštuje, božje, cerkvene in deželske postave spolnuje, molila bode tudi ona rada, bode Bogu in gosposki in tudi njemu pokorna. Če je gospodar sam poln strahu božjega in ljubezni do Boga, bode njegov pogled v hiši posušil mlako nečistosti in vsake nespodobnosti.

Gospodinja, zakonska žena pa naj je podobna mescu (luni). Od lune pa vemo, da se zmiraj okoli solнца verti, in v solnčni bližnjavi ostaja, pa tudi vso lepoto in svitlobo od solнца dobiva. Le tedaj, kedar zemlja med mesec in solnce stopi, mesec merkne, ker svitlobe ne more od solнца dobivati. Tako tudi dobiva kersanska gospodinja vso čest le od svojega moža, če se njega zvesto in pošteno derži. Dokler se lepo zastopita, je njuno življenje enako prijetnemu solnčnemu dnevu; če pa sta si navkriž, je njuno življenje podobno črni noči, v kateri ni viditi svetlega mesca, ne veselih zvezdic, ampak le črnih oblakov. Vsaka reč, vsaka stvar na svetu svoje sovražnike pa tudi svoje prijatelje ima; že natorna postava nam veli, da se moramo sovražnikov kar je mogoče varovati, prijatelje pa skerbno iskati in pridobivati.

Tudi zakon ima kaj si hudih sovražnikov, ki mu radi srečo in žegen božji podirajo; le pet jih vama hočem imenovati, da bota vedela se jih varovati.

1. Sovražnik je ljubosumnost ali neumno ajfranje; ta je živi červ zakonskih, ki zadovoljnost mori, ona je molj zakonske sreče, ki še na smertni postelji ne umerje.

2. Zakonska nezvestoba, ona je mati prešestovanja in morije. Gorje hiši, soseski, deželi, kjer svete zakonske zvestobe ni; tam strupeni červ podjeda drevo vsake sreče. Zatoraj oostro govori Kristus: „Kdor žensko le pogleda, da jo poželi, je že prešestoval z njo v svojem srcu“.

3. Huda jeza. Jezovna žena otroke s strupom doji, serdita žena možu piti in jesti greni. Neotesan, serdit mož ženo pretepa in ubija otroke. Mladi otroci bojo sirote, stari pa berači. „Ne bodi kakor lev v svoji hiši“. (Sirah 4.) „Vi možje ljubite svoje žene, in ne bodite jim grenki“. (Kol. 3.) „Žene pa naj bodo svojim možem pokorne, kakor Gospodu“. (Efež.)

4. Lakomnost; lakomni mož je neusmiljen do svojih otrok. Bolni ženi ne verjame, v boleznih ji zdravnika in zdravil ne privošči, otrok v šolo ne pošilja, ker se mu denar smili. Uči in pa navaja jih krasti in po ptujem blagu segati, da bi si več pridobil.

5. Zapravljivost. Zapravljiv pijanec, igravec je podoben hudi letini; požre, kar je prihranjenega, in še semena za prihodnje ne pusti — ženo in otroke okrade, in je svoje lastne hiše ropar in razbojnik.

Teh pet sovražnikov se varujta, ako hočeta biti sama sebi dobra. Kjer le eden teh pet sovražnikov stanuje, ondi nima svetega Duha.

Še pet prijatlov moram vama imenovati.

1. Pobožnost; ona je za vse dobra, zakonskim pa posebno potrebna. Imejta Boga vedno pred očmi, varujta sebe in svoje hiše greha še bolj pridno kakor ognja, vsakdanjo molitev zvesto opravljajta, svete zakramente pogosto in vredno prejemajta, to je zakonskih velika dolžnost. Ako Boga ne pozabijo, tudi Bog jih ne pozabi.

2. Lepa zakonska zastopnost. Noben ne sme pred drugim skrivati, o vseh domačih rečeh se je potreba pogovarjati, skupaj sklepati in izpeljevati. Kedar dva proti enemu cilju vlečeta, lahko vozita, kader pa vsak na drugo stran sili, sama sebi težo napravljata.

3. Prihranljivost. V dobrih letinah se mora kaj prihraniti za dni potrebe, po svojem stanu si mora človek mizo in obleko priskerbeti.

4. Sveta zakonska ljubezen. Ona zakonsko življenje poslajša in polajša težavne dolžnosti. — V nekem kraju je navada, da ženin in nevesta na gostiji z eno žlico in z enimi vilicami jesta obadva. To je lep pomen zakonske ljubezni, kakor jo tudi apostelj priporoča: „Možje ljubite svoje žene, kakor Kristus cerkev“.

5. Nar potrebniša prijateljica naj bo poterpežljivost. Vsak ima svoje dobre lastnosti, pa tudi svoje slabosti. Poterpita eden z drugim, tudi Bog bo z vama poterpel. — Noben zakon ni brez križev; blagor mu, kdor s poterpežljivim Jobom govori. „Bog ie dal, Bog je vzel, — naj bo ime Gospodovo hvaljeno“.

To imate pet prijateljic, zvesto se jih deržite: le one morejo vajin zakon srečen storiti.

Vzemite te kratke nauke, kakor sporočila, ktere vam dajo vaši starši, ti, ki so še živi in zraven vas pri altarju stojé, in ki ga vam dajejo že rajni, ki iz nebes gledajo na stopinjo, ki jo danes storita, in Boga prosijo, naj bi bila vama v dušno srečo.

Imejta te nauke pred očmi. Imejta pa tudi zmiraj tako sveto terdno voljo, kakor danes. Zakon je naj starejši in nar imenitnejši stan, na njem zaupanje boljših časov cveti. — Mož je glava, žena pa serce, noge, roke srečnega zakona. Blagor vam, če bota se glava in serce dobro zastopila.

III.

Keršanski ženin! poštena nevesta! Snideta se tukaj pred božjim altarjem, da skleneta danes zavezo za vajne žive dni, zvezo tako močno, da je ne more razrušiti nobena človeška moč, zvezo tako sveto, da se v nebesih poterdi in po Jezusu samem posveti. Danes stopita v sv. zakon.

Ne pozabita današnjega dne, ne pozabita svetih obljub in priseg, ki jih obljubita in prisežeta eden drugemu pred Bogom, pred menoj, in pred pričujočimi svati.

Kakor se dve vodici stečete v en potočič in potem v enem roviču tečeta svoj pot; tako bo zanaprej vajno življenje. Kedar potočič mirno in rahlo teče, vso zemljo okrog napaja, da vse lepo zeleni in cveti. Kedar je potok hudournik, sedaj tu, sedaj tam predera, polja in senožeti zasuva, da ni viditi ničesar, kot prod in kamnje.

Tako bo z vama in vajnim življenjem. Če bota mirno vkup
Slov. Prijatelj,

živela in se zastopila, nasejan bo vajni zakon in bo vajna hiša, kakor zelen travnik z dišečimi rožicami. Če se pa zastopila ne bosta in bosta živela v prepiru in v jezi, bo vajno življenje in vajna hiša, kakor prod poln kamnja pohujšanja, zaraščen s ternjem nadlog in velikih težav. Zatoraj dobro premislita in zapomnita si star resnični pregovor: „Kakor si človek postelje, tako leži“.

Najta, da vama še razložim opravke, s katerimi bom vaju zvezal v sveti nerazločljivi zakon.

Trikrat bom vprašal tebe poštenu ženin: ali hočeš to nevesto v zakon vzeti? ali jej hočeš zvest ostati vse žive dni? ali hočeš za njo skrbeti tudi v revah in težavah?

Trikrat bom vprašal tudi tebe poštena nevesta? ali hočeš s tim ženinom v sv. zakon stopiti? ali hočeš v vseh pravičnih rečeh njemu pokorna biti? ali obljubiš, da ga tudi v revah in težavah ne boš zapustila? Trikrat bota mi odgovarjala: Ja; trikrat bota kakor s prisego poterdila svojo obljubo. Vidva nista več otroka, da bi ne vedla, kaj da je obljuba, kaj da je prisega. Dobro vesta, kako težko vaga beseda, ki si jo dajo odraščeni možje in žene.

Vse žive dni imejta v spominu, vsako besedico, katero si danes obljubita in poterdita; le tako bota srečna.

Dala in zamenjala si bota perstana, kateri se bojo žegnali tukaj na altarji. Perstana bota nosila noter do groba. Perstan pa je okrogel, nima začetka, nima konca in je podoba zakonske zvestobe in pa tudi večnosti. To, kar si obljubita pred altarjem, in ta zveza, ki jo danes skleneta, naj ostane vse žive dni; le smert reši vajno zvezo. Tudi roke si bota podala, in jez bom jih obvil z žegnano štolo in pokropil z žegnano vodo. Prijatelj prijatelju daje roko; podajati si roke je tedaj znamenje ljubezni; kedar eden drugemu kaj obljubimo, podamo si roke v znamenje, da hočemo obljubo spolnovati. Podasta si roke, kot prijatla v znamenje prijateljske ljubezni. Podasta si roke, da poterdita storjeno obljubo in dano besedo. Glejta, da bota si vselej le k dobremu roke podajala, nikdar pa k hudemu; glejta, da te roke, ki jih danes tako zaupljivo eden drugemu podasta, ne bota vzdignila eden proti drugemu, da ne bojo storile krivice ali hudobe. Žegnal bo vajno zvezo Bog Oče, Sin in sv. Duh. Mi pa bomo molili za vajno srečo in žegen. Tako je prav in tako mora biti. Z Bogom in z molitvijo mora zakon začeti, pri Bogu in v molitvi je treba pomoč iskati. Žegen pride iz nebes in le tem, ki Boga zanj spodobno prosijo.

Nagrobница

raj. Jurju Košenini, č. g. fajmoštru v Laporju. — V spomin
in zahvalo. — Spisal Vrški. —

A. Določeno je vsem ljudem enkrat umreti in potem je sodba, tako piše sv. apostel Pavl v listu do Hebrejcev 9, 27. Smert poterka na vrata vsakterega človeka: Zdaj se oglasi v kraljevi hiši, in pobere celi deželi skerbnege vladarja, zdaj s svojo koso zadene na bajtico ubogega berača; zdaj se oglasi pri grešniku, in mu slabo življenje skonča; oglasi se tudi pri spokorniku, in ga reši iz terpljenja, iz solzne doline tega sveta, in ga prestavi v nebeško veselje. — Smert se oglasi pri svetnih ljudeh, in pobere malim otrokom ljube starše; skerbniim staršem vzame pridne in pobožne otročiče, na ktere so se na stare dni zanašali; — prijatlom in prijaticam pobere neusmiljena smert zveste in poštene tovarše in tovaršice. — Smert pokosi pa tudi posvečene služabnike božje, kakor nam je tudi pred kratkimi urami vzela našega ljubeznjivega gosp. fajmoštra: Jurja Košenina.

Naš rajni g. Juri Košenina so bili rojeni 6. aprila 1806, ravno na Velikonoč okoli 7. ure zjutraj. — Bili so sin ubogih pa poštenih staršev, ki so si svoj ljubi kruhec s težkim kovačevskim delom služili; zavoljo tega tudi svojega sinčka niso dolgo v šole dali, in tudi potem kakor učenca so jih le borno podpirali; in pridni učenec Jurček so morali veliko pomanjkovanja terpeti, dokler si sami s podučevanjem potrebnega živeža in obleke niso zaslužiti zamogli. — Pridno so se učili; tovarši in učitelji so njih radi imeli in po svoji moči podpirali. — Srečno so dokončali nevarne latinske šole, in ljubi Jezus jih je poklical kakor nekdam sv. Matija: Sequere me, (Math. 9, 9.) pojdi za menoj. Po dokončanih latinskih šolah so radi in z velikim veseljem stopili v duhovščico, da so se tam učili za mašnika. — V duhovščici so bili rajni Juri prav marljivi in neutrudljivi pri učenju, pa so bili tudi lepega in pobožnega obnašanja, tako da so njih rajni škof: Ignac Franc Cimmerman, naš Bisterški rojak, že v 3. letu za mašnika posvetili na god sv. Lorenca 1832. — Kakor priden dušen pastir so skerbno dajali hrano nebeških naukov svojim vernim ovčicam; so njih

marljivo iskali v spovednici, ter so bili neutrudljivi pri bolnikih. Večkrat so mi rajni g. Juri K. pravili: Trojno veselje sem si zmirom želel; prvo sem si že užil, da sem bil v tretjem letu že za mašnika žegnan; drugo veselje mi je bilo, ko sem tako hitro in zarano tako dobro in pošteno Laporsko faro dobil; tretje veselje nebeško veselje — sv. nebesa — pa še pričakujem in si ga iz celega serca želim. — In glejte, toto tretje zaželeno veselje — nebeško veselje jim je ljubi Bog pred kratkimi dnevi v soboto 1. junija 1867 dal. — Poklical jih je Bog, da njim da krono pravice, nebeškega veselja za plačilo njihovega truda v celih 35 letih njihovega pastirovanja, in posebno za celih 23 let, kar so tukaj pri vas, kakor dobri in zvesti Jezusov namestnik neumerjoče dušice varovali nesreče — večnega pogubljenja. —

Ločili so se od nas, do naše smerti jih vidili več ne bomo, njih telo se nam bo skrilo v hladno zemljico noter do sodnega dne. — Šli so uživati svoje zasluženo tretje nebeško veselje, kakor pri Bogu zaupamo, in jim želimo iz celega serca; vendar naše serce je polno žalosti, cela fara vendar žaluje za njimi, naše oči so kalne, naše lica objokane in naše serce je nepokojno, ker zguba, ki nas je zadela, je velika. Cela fara je zgubila pridnega duhovskega očeta.

B. Otrokom so starši veliki dobrotniki, zato Bog tirja in zapoveduje v svoji četrti zapovedi, da morajo otroci svoje starše spoštovati, ker po njih dobijo otroci od Boga svoje življenje; telesni starši pa tudi skerbijo svojim otrokom za potrebno hrano in obleko; za vse to so dolžni otroci svoje starše spoštovati, častiti in ljubiti. — Pa še veliko več dobrote kakor jih dobivajo otroci od svojih telesnih staršev, veliko več dobrote uživamo vsi od svojih duhovskih staršev, od duhovske matere naše sv. katoliške cerkve in od duhovskih očetov — dušnih pastirjev.

1. Oni nas namreč prerodijo za Boga.

a) Kaj bi ti pomagalo, kristijan! ako bi bil rojen, in ako bi imel časno življenje, ako bi pa vedel, da večnega življenja v nebeškem veselju upati nimaš; kaj bi nam pomagalo kratek čas živeti in potem pa umreti za večno pogubljenje? — Nič, ničesar bi nam ne hasnilo, da smo se rodili, in da živimo, ako bi pa priložnosti ne imeli Jezusovega odrešenja se udeležiti, in se zveličati, ako ne bi sreče imeli sprejeti sv. kerst, ki je kopelj prerojenja. „Kdor se ne prerodi iz vode in iz sv. Duha, ne pojde v nebeško kraljestvo“, tako uči usmiljeni Jezus Kristus sam; le ker smo kerščeni ali prerojeni v sv. Duhu, le tako so nam nebeške vrata

odperte. — In glejte, ravno rajni fajmošter so vas prerodili za Jezusa — za sv. nebesa — v zakramentu sv. kersta; in so tako postali v resnici vaš duhovski oče.

b) Kaj mična, genljiva je Jezusova prilika od dobrega pastirja, ki popusti čredo v varnem pašniku in gre iskat, eno zgubljeno ovčico; in ko jo najde, jo z veseljem in ljubeznjivo na rame zadene in jo nese k svoji čredi nazaj. — Taka revna zgubljena ovčica je vsakteri grešnik, ki je zamočan v ternje pregrešnega življenja; bi moral tam žalostni konec vzeti, ako bi ljubi Jezus ne poslal svojega namestnika — spovednika — naj rešijo reveža, — naj ga odvežejo, naj ga spet Bogu in angeljem dopadljivega napravijo, naj ga omijejo v Jezusovih ranah v zakramentu sv. pokore, da postane celo drugačni, novi, prerojeni, in svet.

Kristjani, ki ste se tukaj danes zbrali, ali se ne znajde veliko tudi takih spokornikov in spokornic, ki so vas ravno rajni gospod fajmošter v zakramentu sv. pokore zopet za Jezusa pridobili, in vam zopet nebeške vrata odperli? — Ja, v resnici oni so vaš duhovski oče bili. — Sinovi in hčere pridejo iz daljnih krajev svojega bolnega očeta obiskat, in jim zadnjo čast skažejo, da njih v pobožni molitvi sprejmejo do groba, ako umerjejo; — tako ste tudi vi prišli iz vseh krajev fare, da bi svojemu duhovnemu očetu dolžno čast skazali. — Saj ja večino ljudi tukaj le vidim, ki ste 20 do 23 let stari, od kar časa so ravno rajni gospod bili tukaj za dušnega pastirja. Ostopite tedaj mladenčiči in deklice zadnjikrat svojega duhovskega očeta, ki njih tukaj zadbjikrat vidite v farni cerkvi. Ostopite njih in se njim zahvalite za veliko dobroto, da so vam odperli sv. nebesa.

2. Rajni gospod fajmošter so bili v resnici vaš duhovni oče, ker so vas za Jezusa prerodili, pa tudi zato ker so vas redili za nebesa.

a) Redili so vas s tečno hrano „besede božje“. — Rajni gospod so bili skerbni oznanovavec božje besede; vsako nedeljo in zapovedani praznik so vam vestno razlagali Kristusov nauk, vas učili večnih resnic, ki so močna hrana za večno življenje. — Večkrat so sicer bolehal, eno ali drugo nadlogo terpeli — vendar pa niso prenehali, da so le vašim neumerjočim dušam zveličavne nauke razlagali, na vse drugo so malo porajali. — Učili so vas marljivo, opominjali k dobremu, kader je bilo treba, niso se človeške zamere bali; so vas posvarili, ako so se hudobije očitno prikazovale, saj je ja hudobija tista strupena korenina, iz ktere priraste večno pogubljenje! Rajni so vse v nebesih viditi želeli,

zato so vam vsako nevarnost odstraniti hteli. — Niso se bali terdovratnežev, ampak opominjali so njih v cerkvi in doma, naj se poboljšajo. — Kaj ne kristjani, da zavoljo tega rajnemu gospodu fajmoštru nihče zameril ne bo, ampak jim bo hvaležen, da so tako pridno za vas skrbeli. — Zato ostopite vsi, ki ste bili kedaj podnčeni, ali pa celo znabiti posvarjeni od njih, pristopite bližej in se njim zahvalite za vse nauke in spomine, ker so vam ja dobro, večno srečo želeli rajni gospod fajmošter. — Znanprej njihove usta utibnejo, in se vam ne bojo več oglasile, ker z današnjim dnevom ste gospoda zgubili.

b) Drugič so vaš rajni gospod fajmošter redili z daritvijo svete maše. Suha hrana človeku ne tekne, mu prestane, tako tudi seme besede božje se v našem sercu scimiti ne more zadosti lepo, ako ga dušni pastir marljivo ne zaliva z sv. rešnjo kervjo v sveti maši. — Kdor zaliva in kdor sadi, on ni nič, ampak le Bog, ki rast da, je kaj. —

Kakor hladivna rosica v poletnih toplih jutrih rožice in travico nekoliko okrepča za celi dan, da v veliki vročini se ne posuši; ravno tako in še neskončno bolj okrepča in potolaži pri sv. maši Jezus vsako pobožno dušico s svojo presveto rešnjo kervjo, da v velikih skušnjavah celega dne ne pade in se ne pogubi. — Vsako jutro, komaj ko se je razdanilo, stopili so rajni gospod pred altar v določeni uri; da so tako sami za se pa tudi za vas zajemali zveličavne vode iz studenca Zveličarjevega — vode gnade božje, ki izvira v večno življenje. — O v resnici srečen je tak mašnik, ki sme stati pri altarju vsaki dan in zajemati in piti zveličanje iz živega vreca Jezusovih peterih ran. — O srečna je pa tudi taka fara, ki je imela takega pridnega dušnega pastirja, ki so vsaki dan svojim vernim ovčicam odpirali Jakobov studenček Jezusove serčne strani, naj bi pili in se napajali Jezusove rešnje kervi pri sv. maši. — Srečni ste tudi vi bili pošteni Laporčani, sosedi moji, ki ste imeli toliko skerbnege mašnika pa . . . danes jih zgubite.

c) Rajni gospod, ki njih še le kratek čas med nami imeli bomo, oni so vas pa tudi kermili z najboljšo hrano, angeljsko jedjo, sv. rešnjim Telesom. — V veliko srečo so si šteli judje, da njih je Jezus v puščavi bil nasitel, tako da so žalostni postali ko so ga zgrešili, in so ga hitro šli iskat; in kaj je najboljši kruh proti tistemu nebeškemu kruhu, ki ga nam je Jezus Kristus dal, da, kdor od tega kruha vredno vživa, živel bo vekomaj. (Jan. VI. 55.) Ubogi Lacar je želel le drobtinice dobiti, ki so po bogatinovi mizi ležale, in bi že srečen bil, ko bi jih bil dobil. In vi moji dragi

Laporčani vi ste bili tako srečni, da so vam rajni gospod vse boljši, veselejši, in najsvetejši kruh presv. rešnj. telesa delili v sv. obhajilu; tisti kruh ste tudi vi prejeli iz posvečenih rok rajnega gospoda fajmoštra. — Tukaj v cerkvi so bili pripravljeni vsak dan vam odpirati sv. tabernakel in vas nasititi v sv. obhajilu. — In kader je eden izmed vas popotnikov opešal ali zbolel, bili so rajni gospod tudi vselej voljni in pripravljeni, vam nebeškega kruha tudi na dom prinesiti. Kdo izmed vas ni občutil velikega veselja v sprejemanju sv. rešnj. telesa — tukaj v cerkvi, ali znabiti so te celo doma nahranili na bolni postelji s popotnico na uni svet? — Pa ti si ozdravel in živiš; oni so pa že umerli in jih zdaj tukaj pred seboj imamo na pravici. — Kakor si pa ti bil vesel, da so te previdli s sv. zakramenti, pokaži še danes to zahvalo svojemu rajnemu dušnemu pastirju, ker danes jemljejo že slovo od nas.

C. Preden se pa od svojega rajnega gospoda fajmoštra ločimo, približajmo se njim še enkrat. — Pridi ti mladina k svojemu duhovskemu očetu, in jim voščite, naj bi njim merzla zemljica lahka bila; pristopite vi stari možaki in priletne žene k svojemu rajnemu dušnemu pastirju in prosite ljubega Jezusa, naj bi jih usmiljeno sodil; pa tudi vi sovražniki in nasprotniki, ako bi tudi takih bilo med vami, pridite tudi vi in odpustite iz serca vse, kar bi znalo biti kedaj med vami krivega v besedi ali v djanju, saj smo vsi slabi in si odpuščati moramo; rajni gospod so vsem in vsakemu vse odpustili, zato tudi vi vse odpustite in pozabite. — Obstopite pa tudi vi častiti duhovni tovarši rajnega gospoda fajmoštra, in jim izrecite serčno željo: „Večni mir in pokoj ti Bog daj. In večna luč ti sveti naj“. In tudi jaz stojim, moj duhovski oče, pri vas; vi ste me peljali pervokrat pred sv. altar in čez komaj 2 leti moram jaz vas spremljati izpred altara; vi ste me peljali v duhovsko vojsko in jaz moram tako zarano spremljati vaše telo v mater črno zemljo, — naj si bo v Božjem imenu; vendar ko vas zadnjikrat v toti cerkvi vidim, želim vam v zahvalo za vse dobre: Naj bi Marija Devica vašo dušo v brambo vzela; in tako smo vsi zbrani pri rajnem gospodu fajmostru, in zdaj ponižno poklekimo pred ljubega Jezusa Kristusa v altarskem zakramentu, in za slovo molimo iz celega serca naglas Očenaš in Češčenomarijo za dušo rajnega gosp. fajm. Jurja Košenina.

Očenaš . . . Češčenamarija . . .

Bog jim večni mir in pokoj daj,
In večna luč jim sveti naj,
Že zdaj in vekomaj! Amen.

Kratko — pa dobro.

Pridiga za god vseh Svetnikov.

(Svetnike častiti je pametno in dobro.)

„Veselite se, ker je vaše plačilo obilno v nebesih“. (Mat. 5, 12.)

V v o d. Naše oči so danes obrnjene proti nebesom. Jezus nam kaže proti nebesom: „Veselite se . . .“ in sv. Janez popisuje, kaj je videl v nebesih . . . „Po tem sem jih vidil veliko trumo . . . To so naši bratje in sestre, in sv. kat. cerkev nam zaukazuje, naj jih častimo in na pomoč kličemo. Pa nahaja se krivovercev, ki nam za zlo jemljejo, da svetnike častimo; pravijo, da je to malikovanje in velik greh. Zatorej se poprimem nauka sv. kat. cerkve in pokažem danes: da je pametno in dobro svetnike častiti in na pomoč klicati.

Razlaga. Svetnike častiti in na pomoč klicati, je

1. pametno. To se pa kaj lahko dokaže:

Vprašam, ali je pametno in prav, Boga moliti in hvaliti? Svetnike častiti in na pomoč klicati,

a) se pravi: Boga hvaliti in moliti. Sv. Tomaž: „Naša pobožnost do svetnikov prav za prav ni obrnjena v svetnike, ampak obrnjena je v Boga, ker v njegovih svetnikih Boga častimo“. Kar so svetniki, to so po božji milosti in pomoči . . . (dalje glej Keršč. nauk III. pogl. I. zv. 175.) Vsa čast in hvala se torej navrača le na Boga.

b) se pravi: Vsakemu dati, kar mu gre. Že tukaj na zemlji obračtamo in spoštujemo poštene, pravične in pobožne ljudi in jim čast skazujemo. Ali mar to ni pametno? Zdaj pa pomislimo, kako se svetijo čednosti svetnikov božjih! Kaj so za pravico delj terpeli apostelnj in itd., kako so skušnjave premagovali sv. mladenči in device? Koliko dobrega so storili svetniki ubogim,

bolnikom, grešnikom itd. . . . Pametno je torej, da jih častimo in dajemo vsakemu svoje. Svetnike častiti in na pomoč klicati, je tudi

2. dobro. Ni je večje sreče za človeka kakor je ta, da pobožno živi in služi večno življenje. Svetnike častiti in na pomoč klicati, pomaga nam k temu :

a) ker nam svetniki dajejo naj lepše izglede. Besede mičejo, zgledi vlečejo. Sv. Ignacij Loj. se je spreobernal prebiraje „Djanje svetnikov“. So ti mogli — bili so kri in meso kakor smo mi, imeli so hujše skušnjave, prestali so strašne bolečine itd. . . . zakaj bi mi ne mogli (glej Keršč. nauk III. pogl. I. zv. str. 180.)

b) ker svetniki za nas Boga prosijo. Svetniki so božji prijatli, in veliko premorejo pri Bogu, — mi pa smo ubogi grešniki, in ne moremo in ne smemo pričakovati, da nas Bog usliši . . . Svetniki nas pa tudi neizrečeno ljubijo in želijo, naj tudi mi srečno pridemo tje k njim. Zatoraj vedno za nas Boga prosijo in so nam že očitno svojo pomoč skazali (glej Keršč. nauk III. pogl. I. zv. str. 186.)

Sklep. Ne dajmo se toraj nikomur motiti in čestimo po nauku sv. kat. cerkve svetnike in svetnice božje. Naj kvantajo nasprotniki, kar jim je ljubo, resnica vendar le ostane: Pametno in dobro je svetnike častiti in na pomoč klicati. Zatorej svetniki in svetnice božje, prosite Boga za nas, naj nas razsveti in poterdi, da vaše zgledе zvesto posnemamo, greha se varujemo, pobožno živimo in enkrat k vam pridemo v sv. nebesa ! Amen.

Pridiga za dan vseh vernih duš.

(Sveta in dobra misel je za verne duše moliti.)

„Sveta in dobra je misel moliti za mertve, da bi bili od grehov rešeni“.

(II. Makab. 12, 46.)

Vvod. Včeraj smo vsi veseli obračali svoje oči proti nebesom in se veselili veselja, ki ga tam uživljajo bratje in sestre naše. Marsiktero serce je zdihnilo : O da bi tudi jaz enkrat srečno prišel . . . Danes pa vsi žalostni pobešamo svoje oči in jih obračamo

v tisti strašni kraj, kjer se čistijo . . . tako dolgo, da plačajo ves svoj dolg. Tudi tu so bratje in sestre naše, in pas, ki nas je vezal tukaj na zemlji, ni pretergan, mi ž njimi stojimo v oskeji zvezi. Kaj pa uči sv. kat. cerkev od tega kraja, od vic? Od tega hočem danes nekaj spregovoriti in pravim po nauku sv. cerkve: „Sveta in dobra je misel moliti za mertve“.

Razlaga. Odprite se vrata v vice, — kaj vidimo? Duše, ki so v gnadi, v ljubezni božji zamerle, — ki terpijo strašne bolečine, take, da so vse tukajšne kakor sterd in olje, — in bojo tukaj tako dolgo, da ne postanejo čiste brez vsega madeža. To so vice, od katerih sv. cerkev uči, da je sveta in . . . Ja!

1. Sveta je misel moliti za mertve. Molitev za za verne duše v vicah je sveta; kajti:

a) posvečuje mertve. Že v stari zavezi je Juda veliko srebra poslal v Jeruzalem, da bi . . . tako molitev očiščuje ali posvečuje mertve. Jezus je umerl na križu za žive in mertve, toraj tudi daritev sv. maše, ki je ponavljanje njegove kervave daritve, daruje se za žive in mertve. Že v naj starejših časih so opravljali daritev sv. maše na obletnico, na 7. in 30. dan. Tako daritev sv. maše očiščuje ali posvečuje mertve.

b) posvečuje nas žive. Misel na vice mora pretresti vsacega: tako oestro Bog plačuje tudi naj manjše grehe. Ti stojiš danes na grobu svojega prijatla, očeta, matere, deklice . . . Morebiti se je ta pod dernom le malo pregrešil, in zdaj zdihuje tam v strašnih vicah . . . in ti nakopavaš si greh na greh . . . ali te ne pretrese misel na vice? Ta na ktere grobu danes stojiš, mislil si je še dolgo živeti; pa nanagloma smert . . . Ali imaš ti pismo, da še dolgo živiš. Pomisli danes: Bog strašno kaznuje in pokliče človeka, ko si naj manj domišljuje. Ta misel posvečuje žive! —

2. Tudi dobra je misel moliti za mertve. Sv. maša, molitev in druge dobre dela so dokaj koristne; kajti!

a) pomagajo mertvim. Te dobre dela očistijo in posvetijo verne duše in jih tako vredne storijo stopiti pred obličje nar. svet. Bega. In ali to ni velika pomoč in sreča? Kar so duše tako goreče želele, dobijo; — strašne bolečine so končane in uživajo tisto veselje, ktere ga nobeno oko ni . . .

b) pomagajo nam živim. Ali to ni sladko, misliti: Svojemu ljubemu očetu še morem poverniti vse njih dobrote, tam v

večnosti jim morem pomagati . . . Ako morebiti ravno zavoljo mene terpijo, moram jim na pomoč priskočiti . . . Ali to ni sladko misliti: Rešene duše mi bojo vračale in pri Bogu za me prosile. Na svetu vidimo, da marsikomu vse po sreči gre; od kod to? Morebiti da rešene verne duše . . . Dalje ali ni sladko, misliti: Vse kar vernim dušam dobrega storim, je zapisano tudi za me v bukve večnega življenja. Če pridno molim in darujem za nje, bogat sem . . .

Sklep. Veliko lučie vidim po grobeh 'berleti: pomenjajo luč sv. vere in večno luč v nebesih. Deržite se luči sv. vere: Sveta in dobra je misel . . . Pomagajte radi vernim dušam, učite se od njih, tudi malih grehov se bati, zvesto Bogu služiti: po tem vam bo svetila večna luč v nebesih. Amen.

Pridiga za 23. pob. nedeljo.

(Še naše dni se posmehujejo Jezusu.)

„In so se mu posmehovali“. (Mat. 9, 24)

V v o d. Naj pred je Jezus po današnjem evangelju ozdravil neko ženo, ki je že 12 let . . . Po tem je šel v neko hišo, da ozdravi tudi . . . Ali ta Jairova hči je bila že umerla. Že je bilo vse pripravljeno za njen pogreb. Jezus jim pa ukaže, naj odstopijo, in reče: Deklica ni mrtva, ampak spi. Zavoljo te besede so se mu ljudje posmehovali. Gotovo vas to boli, da so se ti ljudje Jezusu posmehovali; in vendar se je tem ljudem po pravici čudno zdelo, da deklica, ktero bojo skorej v zemljo zagrebli, le spi, to se jim je čudno in smešno zdelo. Če vas pa že to boli, kaj pa še le porečete, ako vam povem, da jih je še naše dni veliko takih ljudi, ki se Jezusu posmehujejo. Stermo me gledate, pa le poslušajte in pokazal vam bom ljudi, ki se tudi naše dni Jezusu posmehujejo.

Razlaga. Jezus ni več vidno na svetu, šel je v nebesa; pa zapustil je sv. cerkev kakor svojo namestnico: „Kakor je Oče mene poslal . . . Kdor vas posluša . . . Karkoli bote zavezali na zemlji . . . In od tistihmal nadomestuje sv. cerkev Jezusa: uči, zapoveduje, daruje kakor on. Zdaj pa že lahko veste, kdo da se posmehuje Jezusu? Tisti,

1. kdor se posmehuje nauku sv. cerkve. Vse, kar sv. cerkev uči, je od J.: „Pojdite po celem svetu, učite vse . . .“

in šli so po celem svetu in oznanovali . . . Obljubil je tudi ostati pri njih do konca in poslati jim sv. Duha . . . Kar toraj sv. cerkev uči, je J. nauk, je sveta, večna resnica. In vendar jih je takih, ki se posmehujejo . . . Že Jezus svari poslušavce pred krivimi preroki; — že aposteljni pravijo, da bojo ljudje zdravi nauk zaničevali in si poiskali učenikov, ki jim bojo ušesa šegotali; in tudi zgodovina uči, da so vstajali taki preroki. Tudi naše dni jih je dosti, ki se posmehujejo, novo vero kujejo, ljudi motijo in zapeljujejo. Varujmo se jih in deržimo se zvesto nauka sv. cerkve! — Tisti,

2. kdor se posmehuje zapovedim sv. cerkve. J. sam je dal oblast: „Karkoli bote zavezali . . . Kdor vas posluša . . . in J. aposteljni so tirjali, naj bo slehern pokoren predpostavljeni oblasti, ker je vsaka od Boga. Kdor se toraj posmehuje zapovedim sv. cerkve, posmehuje se J. In koliko je tacihi naše dni! Pogledjmo le nekaj cerkv. zapovedi: Kako se posvečujejo nedelje in zapovedani prazniki? Koliko jih dela, v cerkev ne hodi, ali se pri sv. maši spodobno ne obnaša? Kakošno je s postom? Jih je katoličanov, ki malo, ali clo nič ne marajo, ja še clo nalašč . . . Kako je zastran velikonočne spovedi? Jih je tacihi, ki dolgo let spovednice ne vidijo . . . Kaka je s sv. časi? Ravno sv. adventni in postni čas je marsikterim pravi čas veseljevanja! Oh to je narobe svet, to je posmehovati se Jezusu. — Tisti,

3. kdor se posmehuje zakramentom sv. cerkve. Vsi zakramenti so le od J., le on more po vidljivih znamenjih nevidljive gnade deliti. Kdor torej te opušča ali zasmehuje, posmehuje se J. In tudi tacihi je dosti! Nekterim je spoved nič, ako ravno je J. sam rekel: „Sprejmite sv. Duha; komur bote grehe . . . Koliko bolnikov pušča sv. olje tako dolgo, da je že prepozno. Tudi sv. zakon mislijo nekteri izmed sv. zakramentov izbrisati in cerkvi vso oblast vzeti in jo dati posvetni oblasti. Tako Jezus ni naredil; Jezus je izročil to cerkvi, in kdor drugače dela, posmehuje se Jezusu. —

Sklep. „Ta slovez je šel po vsi tisti deželi“, pravi sv. ev. Le samo dva čudeža je storil J. in skazal svojo božjo natoro, in ljudje so raznašali po celi deželi. Koliko čudežev pa mi . . . in mi bi se ne deržali Jezusa, mi bi se mu posmehovali? Tega nas Bog obvari. Zvesto se hočemo deržati J. in njegove cerkve, hočemo verovati njegov nauk, spolnovati njegove zapovedi in visoko častiti, pa vredno sprejemati njegove sv. zakramente! Amen.

Pridiga za 24. pob. nedeljo.

(Sv. kat. cerkev podobna drevesu.)

„Je drevo, tako da ptice spod neba pridejo in prebivajo na njegovih vejah.“

(Mat. 3, 32.)

V vod. Rad je Jezus v prilikah govoril, najrajši pa o svoji cerkvi. Rekel je: Cerkev je podobna mestu na homcu, ki se vidi . . . velikej luči, ki sveti . . . mreži, kjer se nahajajo . . . njivi, kjer raste . . . Danes pa pravi, da je podobna drevesu, ki je zrastlo iz malega ženofov. zerna in je postalo veliko drevo, tako da ptice . . . Pri tej priliki ostanemo danes tudi mi in pravim: Sv. kat. cerkev je res podobna drevesu.

Razlaga. Tudi to prerokovanje se je dopolnilo, da bode Mesija v prilikah svoje usta . . . Jezus je torej Mesija; govoril je najrajši . . . Po današnji priliki je cerkev njegova podobna drevesu in res je taka.

a) Kakor drevo iz malega zernca je rastla cerkev tudi le iz drobnega semena. Jezus, zasramovani in na križ pribiti in 12 ribičev, in ti ubogi, neučeni, malo poznani in štimani možje — ali to ni malo zernce? Pa kakošno drevo? Že bink. praznik 5000, po tem po Aziji . . . in zdaj že okoli 300 milj. in po celem svetu. Dopolnilo se: „Pojte po celem svetu in učite . .

b) Kakor drevo stoji tudi cerkev terdno in nepremakljivo. Poglejte drevesa: vihar in burja jih stresajo in majajo, pa vtihne vihar in drevo spet stoji. Koliko viharjev tudi nad cerkev. Judje, ajdi, krivoverci vseh časov, — pa Jeruzalem in tempelj je razdjan, judje po celem svetu, — ajdi in njih vera in kraljestva so zgинili, — krivoverci so obsojeni, njih nauki se zgubljajo; sv. cerkev pa le stoji terdno in nepremakljivo: „Vrata peklenске . . .

c) Kakor drevo iz enega debla razprostira tudi cerkev svoje veje in korenine iz enega središča. „Ti si Peter in na tebe bom zidal . . . „Tebi dam ključe neb. kraljestva . . . Rim je tisto središče, iz kterega se je sv. vera razprostirala . . . iz Rima so se razšli misijonarji na vse strani in še zdaj je v R. posebno semenišče, v katerem se izrejajo in šolajo mladenčji iz vseh krajev in vseh narodov. Pa ne samo pravi nauk sv. vere, tudi vsa cerkv. oblast izhaja le iz R. Vsak škof dobi svoje

poterjenje le v R., in stoji s sv. Očetom v ozki zvezi: Kdor to vez preterga, neha biti pravi kat. škof. Ti škofje pa posvečujejo mašnike in delijo jim cerkv. oblast. Tako izhaja vse prav katoliško le iz Rima., tam je serce, tam je Oče sv. cerkve. Ogledujmo se posebno naše dni prav radi v sv. R.! Kar se tam poterdi ali zaverže, to tudi za nas naj velja; stojmo terdno za sv. Očetom!

c) Kakor drevo do naša tudi cerkev obilno naj boljšega sadja. Že ajdje so od prvih kristijanov rekli: „Lejte kako da se ljubijo!“ Že ajd. poglavarji so terdili, da so kristijani naj boljši podložni. Kako lepo in veselo bi bilo na svetu, ako bi cerkev smela in mogla se lepo in nemotjeno razvijati na svetu, ako bi se vsi deržali njenih naukov in zapoved! Ne bilo bi greha ne goljufije, ne boja, sovraštva, tatvine . . . ne bilo bi vojske in punta. Tudi bi Adamov jarm vsi ložej nosili po nanku in izgledu J. in njegovih svetnikov. Tako bi zemlja res bila sv. raj. In kako mirno in sladko bi gledali vsi v večnost, kjer nas čaka še le naj slajši, večni sad, ki ga pripravlja Bog zvestim katoličanom!

Sklep. Na drevesu je satan zmagal, pa na drevesu je bil zmagan. Kar sta Adam in Eva nam z grehom zapravila, pridobil nam je J. na drevesu sv. križa. Kar pa nam je J. na križu prislužil, raste nam zdaj na drevesu sv. cerkve. Ja sv. cerkev je res drevo (ponavljaj!) . . . Bodimo rodovitne veje in mladike na tem drevesu, da bomo enkrat okušali sladko sadje večnega zveličanja! Amen.

Pridiga za poslednjo pob. nedeljo.

(Kje je pravi Kristus?)

„Ako vam kdo poreče: „Glejte! tukaj je Kristus ali tam, ne verjemite.“
(Mat. 24, 23.)

Vvod. Dve prigodbi nam J. danes prerokuje: Konec mesta Jeruz. in konec sveta ali sodnji dan. Pervo se je že dopolnilo: prišli so Rimljani in . . . Tako gotovo se bode spolnilo tudi drugo „Nebo in zemlja . . . moje besede pa ne bojo prešle“. Kdaj pa, tega ne ve nihče, še angeli ne, le Bog. Veliko znamenj pa bo to naznanovalo! Med njimi je tudi to, da bojo se pokazali krivi Kristusi. Zatorej pravi J.: „Ako vam poreče: Glejte! . . . Tudi naše dni se kažejo učenci, ki oznanjujejo vse druge Kristuse, kakor smo ga dozdej verovali in častili. Toraj je treba, da premišljujemo, kje da je pravi Kristus in jaz pravim: Pravi Kristus je v sv. kat. cerkvi.

Razlaga. Na oljski gori je J. Kr. šel v nebesa; vendar pa je rekel apostelnom, da ostane pri njih do konca sveta. Ta

pravi Jezus, ki sedi ob desnici neb. Očeta, je tudi na zemlji in sicer v sv. kat. cerkvi. V njej je

1. Jezus kakor Bog in človek v presv. rešnjem telesu. Kdor hoče pravi kristijan biti, mora tudi verjeti besede, ki jih je J. govoril, sicer dela J. gerdega lažnika. Pri poslednji večerji pa je J. rekel: „To je moje telo . . . To delajte v moj spomin.“ J. vsegamogočni Bog je toraj spremenil kruh in vino v svoje . . . in je zaukazal aposteljnemu in naslednikom naj delajo tudi oni tako. V sv. tabernakeljnu imamo toraj Jezusa v svojej sredi. Ktero ljudstvo je še tako srečno, kakor mi katoličani? Skoraj vsi so zaverгли ta J. sv. zakrament in kateri so ga še prihranili, nimajo pravih duhovnov, ki bi oblasti imeli, spreminjati kruh in vino. Toraj le mi ga imamo in kliče nam: „Pridite k meni vsi, ki ste . . . Oh kako srečni: v križih, grehih, nevarnostih vemo, kje najdemo pomoči! V kat. cerkvi je

2. Jezus in njegov namestnik v Rimu. J. je vedel, da pojde nazaj v nebesa, svoje cerkve pa ni hotel sirote zapustiti, toraj je postavil namestnika: „Ti si Peter in na tebe bom stavil.. in v Rimu je sv. Peter postavil svoj sv. stol, je učil in je umrl. Odstitihmal je naslednik Petrov in vidni J. namestnik škof v Rimu. Krivoverci pa so to J. besedo zaverгли in nimajo J. namestnika, toraj tudi pravega Kristusa ne. Veselimo se, da imamo pravega J. namestnika, pa tudi spoštujmo in poslušajmo ga; bodimo pokorni otroci. Naše dni pa Oče naš v Rimu terpi, — terpimo ž njim tudi mi, žalujmo ž njim, molimo zanj, pomagajmo mu. Po več krajeh zanj nabirajo denarje, vojake, — to je znamenje pravega kat. duba. — v kat. cerkvi je

3. Jezus in vse njegovo bogastvo. Reven je bil J. na zemlji, pa reven postal je le zavoljo nas; — Bog je bil od vekomaj in neskončno bogat in od tega svojega bogastva nam je prinesel na zemljo. Prinesel nam je od svoje večne resnice: sv. nauk, od svojega usmiljenja: odpuščanje grehov in ljubezen božjo, od svojega veselja: tolažbo v vseh zadevah tukaj na zemlji, pa večno zveličanje. Kaj pa ljudem donašajo današnji pridigarji, ki nam oznanjujejo nove Kristuse? Nekaj sladkih, praznih besed, — nekaj posvetnega šundra in veseljevanja, naslednje pa smert ali s pištolo, ali s strupom, — kaj pa še le tam v večnosti?

Sklep. Po njih sadju jih bote poznali, pravi J. Toraj naše dni, ko se klatijo po svetu pridigarji novih ver, glejmo le na njih sadje, djanje. Sv. Pavl: „Naj vam angelj oznanjuje novo vero, naj bode preklet“. In J. pravi: „Nebo in zemlja — moje besede pa.. Le v kat. cerkvi je pravi Jezus v sv. rešnj. telesu . . . Ostanimo toraj zvesti in terdni katoličani; tako imamo pravega J. na zemlji, imeli ga pa tudi bomo tam v nebesih! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škoflja. Preč. g. dr. Val. Milar, stolni školašt, postal je inf. prošt strassburškega kapiteljna; preč. g. Jan. Raupl stolni korar, je izvoljen za tajm. stolne cerkve in prosinod. izpraševalca; č. g. Selnik Luk. je dobil faro Ovejo vas; č. g. Tavš Ed. je postal katehet mestne šole v Celovcu. Za provizorje pridejo čč. gg. Dulnik Jož v Breže; Kramer Karl v Lblingo in Wilenpart Rajm. v Konatiče. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Wapis Ferd. v Wolfsberg, Schneider Fr. v Milstadt, Wegscheider Juri v Kotarče in Fröschl Jož. v Liesereg. — Umerl je č. g. Prešern Juri, pens. fajm. R. I. P.

Goriška nadškoflja. Prestavljeni ali na novo postavljeni so ti-le čč. gg. duhovni: V Kostanjevico Jak. Visintini; v Flegano g. Mart. Zucchiatti; v Ponikve za vikarja And. Žnidarčič; na njegovo mesto novomašnik Sim. Gregorič; novom. Jan. Filipič gre v Devin; And. Rejic za vikarja v št. Tomaž. č. g. Mark. Vales je prestavljen v Pervučino za koop; na njegovo mesto pride Jož. Urbančič; na št. Viški gori ostane g. Karol Kumar; na Placeto v Gorici pride novomašnik g. Jožef Tončič. Za fajmoštra v Batuje je predložil g. patron Lipovž preč. g. Blaža Rjaveca, vikarja v Ravnici.

Ljubljanska škoflja. Č. g. Hočevar Jož. je dobil faro na Igu, č. g. Jare Jern. pa faro Dol; č. g. dr. Jan. Kulavie pride za semen. podvodja; č. g. Jan. Ankerst za proviz. na Javor in č. g. Pet. Kristofič za prov. na Vojsko. Čč. gg. so takole prestavljeni in vnovič postavljeni za kaplane: Jan. Šatar na Verhniko, Jan. Štamear v Metliko, Jož. Preša v Trebno, Jož. Jaklič v Prečino, Mart. Derčar v Hrenovico, Mat. Zarnik v Obloke, Fel. Knific v Lašce; Ant. Zupančič sem. duh. v Šmartno pri Liti, Jan. Janša za začasn. kapl. v Podvelb, A. Škufca novoposv., za duh. pom. in beneficiata v Šmartno pri Liti, Ern. Čubar v Predoslje, Lor. Gerloli v Dolino, Jan. Kilar novoposv., k sv. Križu pri Kost., Jern. Ramovš v spodnjo Idrijo, Mart. Poč v Dol (št. Janž), Fr. Legan v Kranjsko goro, Jan. Čadež v Senožec, Jak. Juvan v Knežak, Jan. Kobilca novoposv., v Stopiče, Jak. Gros k sv. Križu pri Turnu, Leop. Gorenec v št. Lorenc ob Tem., Fr. Černalogar novoposv. v Koprivnik, Ant. Fetiš-Frankheim v Borovnico, Fr. Urančič za 1. duh. pom. v Polhov gradec, Jan. Pečar v Verhpolje, Mart. Meš novoposv. v Mošnje, Koz. Pavlič v Terkič, Henr. Zagorjan v Žiro, Jak. Vindišar v Velesovo, Prim. Jan. v Jesenice, Jan. Barčič v Polnjik, And. Pogorelec na Studenec, Jož. Gerčar v št. Rupert, Jan. Karlin sem. duh., v Hrenovico za 2. duh. pom., Jan. Pintbah novoposv., v Černomelj, Fr. Štupica, novoposv., v Svibenj. Jan. Golob, novoposv., za vikarja in duh. pom. v Črni vrh pri Idriji, Ant. Osana v Višnjo goro, Fr. Kumar v št. Vid pri Zatičini, Ign. Ključevšek v Loški potok, Jak. Grošelj k stari cerk. na Koč., Lor. Bergant v Radeče, Al. Puc novoposv., v Dovje, Leop. Klinar za duh. pom., kateheta in šolskega učenika v Radolico, Val. Lah v Šmartin pri Kr. — Umerli so čč. gg. Janez Marinko fajm. v Logatecu, 13. (fara razpis. 14.), — Jernej Arko novomeški prošt, 14. — Jakob Jerin, fajm. pri Beli cerkvi, 13. (fara razpisana 16. tega mesca). — 10. m. m. pa v ljublj. frančišk. samostanu v. č. o. Hiacint Herzenjak, gvardijan v Samoboru, R. I. P.!

Terškaška škoflja. Prestavljena sta naslednja duhovnika: č. g. Skender Zamljic, bivši duh. pomoč. v Pazinu, gre ravno tako v Pičan; č. g. Antoni Kuhn, bivši v začasnem pokoju, gre začasn. za duh. pomoč. k sv. Ivanu blizu Tersta; v. č. g. Miha Fleischer, fajmošter pri Jezuitih v Terstu, je izvoljen za stolnega dekana v Terstu; v. č. g. Dom. Bonifacio, častni korar, je postal konzist. svetovalec. — Fara v Moščenicah je izpisana do 15. okt. t. l., in Jezuitarska fara v Terstu do 31. okt. t. l. — Umerla sta: č. g. Matija Jurinac, plovca v Moščenicah, in Andrej Maroti, bivši v pokoju v Kastvu. R. I. P.